

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

A

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI

Bakalářská práce

2013

Radek Kněžínek

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

A

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI

**Úloha městské policie při zabezpečování veřejného
pořádku a využití oprávnění strážníka ve prospěch veřejnosti**

**Municipal Police, its role in providing for public order and
employment of the authority of a police officer to the benefit of
the public**

Jméno studenta: *Radek Kněžínek*

Vedoucí práce: *doc. JUDr. Dr. Jan Hejda*

Studijní obor: *Sociální pedagogika*

Studijní program: *B 7507 Specializace v pedagogice*

Datum odevzdání : *31.3. 2013*

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Jindřichově Hradci, dne 1. března 2013

.....

Anotace

Bakalářská práce se zabývá oprávněními a pravomocemi strážníků obecní policie. Popisuje jednotlivá oprávnění strážníků, která vyplývají ze zákona o obecní policii a další oprávnění vyplývající z jiných právních norem. Vybraná oprávnění srovnává s obdobnými oprávněními příslušníků Policie České republiky a v některých případech se pokouší nastítnit možné směry změn zákonných norem de lege ferenda. Práce se zabývá i vymezením úlohy městské policie při zabezpečování veřejného pořádku na území Jindřichova Hradce. Zjišťuje požadavky, které na tuto složku klade veřejnost a jakou činnost vyžaduje od této složky vedení města.

Klíčová slova:

městská policie, obecní policie, strážník, veřejný pořádek, oprávnění, pravomoci, de lege ferenda, úkon, zákrok, veřejnost

Annotation

This bachelor work deals with authorities of police officers of the municipal police. It describes police officers' individual authorities which follow from the law about the municipal police and other ones following from other legal norms. It compares chosen authorities with similar ones of policemen of The Police of the Czech Republic and in some cases it tries to outline possible changes of legal norms *de lege ferenda*. This work deals with specification of function of the municipal police during providing public order in the territory of Jindřichův Hradec. It finds out requirements which are demanded on this service by the public and which activities are demanded on this service by the management of the town.

Key words:

municipal police, police officer, public order, authorities, *de lege ferenda*, act, police intervention, the public

Poděkování

Za cenné rady a inspiraci děkuji svému vedoucímu práce,
váženému doc. JUDr. Dr. Janu Hejdovi.

Moje poděkování patří všem osloveným odborníkům za poskytnutou pomoc, rady a
materiály.

Dále děkuji své rodině za pochopení, podporu a čas, kterou mi poskytla při zpracování mé
práce.

Obsah

Úvod.....	9
1. Důvody vzniku městské policie.....	11
2. Výklad některých pojmů.....	12
2.1 Veřejný pořádek.....	12
2.2 Místní záležitosti veřejného pořádku.....	12
2.3 Místní působnost.....	13
2.4 Věcná působnost.....	14
2.5 Pravomoc a oprávnění.....	14
2.6 Zákrok.....	15
2.7 Úkon.....	15
3. Povinnosti strážníků.....	15
4. Oprávnění strážníků.....	17
4.1 Oprávnění strážníků zásadního významu.....	17
4.1.1 Oprávnění požadovat vysvětlení.....	17
4.1.2 Oprávnění vyžadovat údaje z informačních systémů.....	18
4.1.3 Oprávnění požadovat prokázání totožnosti.....	19
4.1.4 Oprávnění předvést osobu.....	20
4.1.5 Oprávnění odebrat zbraň.....	20
4.1.6 Oprávnění zakázat vstup na určená místa.....	21
4.1.7 Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor.....	22
4.1.8 Oprávnění odejmout věc.....	22
4.1.9 Oprávnění k použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.....	23
4.1.10 Oprávnění k zabezpečení dopravy osob do zdravotnického zařízení, nebo záchytné stanice.....	24
4.1.11 Oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven.....	25
4.1.12 Oprávnění k použití donucovacích prostředků.....	25
4.1.13 Oprávnění použít služební zbraň.....	26

4.2 Oprávnění vyplývající z jiných právních norem.....	27
4.2.1 Omezení osobní svobody.....	27
4.2.2 Projednávání přestupků v blokovém řízení	27
4.2.3 Oprávnění k vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky	29
4.2.4 Oprávnění k usměrňování provozu na pozemních komunikacích.....	29
4.2.5 Oprávnění zastavovat vozidla.....	30
4.2.6 Oprávnění k měření rychlosti	30
4.2.7 Oprávnění k vyšetření přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky	30
4.2.8 Oprávnění k využití protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice	31
5. Městská policie a Policie ČR- dva subjekty vedle sebe.....	32
5.1 Obvodní oddělení Policie ČR Jindřichův Hradec.....	33
5.2 Služba dopravní policie Jindřichův Hradec	35
5.3 Městská policie Jindřichův Hradec	36
5.3.1 Vznik a vývoj organizace	36
5.3.2 Činnost Městské policie v J. Hradci a její analýza	37
5.3.3 Rozdíly v počtu přestupků v čase	40
5.3.4 Organizační struktura.....	40
5.3.5 Organizace práce a činnosti hlídek	41
5.3.6 Technické vybavení	42
6. Městská policie jako služba veřejnosti	42
6.1 Proces úkolování městské policie	43
6.2 Požadavky veřejnosti	45
6.3 Orientace veřejnosti v kompetencích strážníků	52
6.4 Další výsledky dotazníkového šetření	53
Závěr	55
Seznam zdrojů.....	58
Seznam příloh	59

Úvod

Rok 2012 v Jindřichově Hradci je spjat i s dvacátým výročím fungování městské policie. Já osobně jsem zaměstnán jako městský strážník patnáct let. V devadesátých letech, v začátcích činnosti obecní policie, jsem při výkonu oprávnění strážníka často slyšel negativní ohlasy na naši činnost. Jak od osob, vůči kterým byl směřován náš zákrok nebo úkon, tak i od náhodných kolemjdoucích zaznívaly poznámky ve smyslu neúčinnosti městské policie a hlasy volající po jejím zrušení. V té době jsme jako strážníci cítili nejen nedůvěru veřejnosti v tuto novou instituci, ale i jistou skepsi ze strany policistů České republiky, zejména těch dělesloužících. Ti často vnímali strážníky jako konkurenci, nebo v některých případech jako ty, kteří jim svou aktivitou pouze přidělávají práci. Po téměř úplné generační výměně na Obvodním oddělení Policie ČR, které se strážníky bezprostředně spolupracuje, se tato situace radikálně zlepšila. Policisté se strážníky úzce spolupracují, berou je jako rovnocenné kolegy a často z důvodu velké vytíženosti svých hlídek žádají strážníky o pomoc.

Při každodenním styku s občany města se setkávám nejen s kladnými ohlasy na činnost této instituce, ale i s kritikou nebo s náměty, které nějakým způsobem s činností strážníků ve městě souvisejí. Názory se často liší podle toho, v jakém postavení se jeho nositel vůči mně, jako strážníkovi, právě nachází. Jestliže je v pozici pachatele, převažují negativní, pokud v pozici někoho, komu se snažíme pomoci, zase většinou pozitivní. Pokud je mi známo, neexistuje žádný průzkum, který by v poslední době zjišťoval, jak veřejnost vnímá činnost městské policie v Jindřichově Hradci a co od této složky očekává.

Teoretická část bakalářské práce bude popisovat jednotlivá oprávnění strážníků, která vyplývají ze zákona o obecní policii, ale i jiných právních norem. Forma by měla být srozumitelnější, než je paragrafové znění. Vybraná oprávnění porovná s obdobnými oprávněními příslušníků policie. Jelikož se však legislativa týkající se problematiky obecní policie neustále vyvíjí a prochází neustálými změnami, není bohužel k dispozici dostatek relevantní literatury.

V praktické části této práce se chci věnovat komparaci (srovnání) a analýze dostupných statistických údajů z činnosti Městské policie v Jindřichově Hradci, Obvodního oddělení Policie ČR a Služby dopravní policie. Předpokládám, že výstupem bude přesné vymezení úlohy městské policie. Z tohoto srovnání pravděpodobně vyplyne i skutečnost, že si výše jmenované složky nekonkurují, ale každá z nich plní jiné úkoly. Vzájemně se doplňují a v rámci možností spolupracují.

Městská policie si bezesporu našla za dvacet let své existence své místo v oblasti bezpečnosti. Otázkou je, zda je její činnost v souladu se zájmy veřejnosti. Na jedné straně staví veřejnost požadavky na činnost strážníků, na straně druhé určují činnost strážníků výstupy z jednání Rady města. Ke zjištění požadavků veřejnosti hodlám využít kvantitativní výzkum formou dotazníku. Požadavky vedení města jsou reprezentovány zápisy z jednání městské rady. Nedomnívám se, že se budou tyto požadavky od požadavků veřejnosti nějak zásadně lišit.

Dalším předpokladem, který dle mého názoru dotazníkové šetření potvrdí, je, že velká část veřejnosti stále nezná kompetence strážníků. Rozdíl mezi městskou policií a Policií ČR veřejnost sice vnímá, ale domnívám se, že si nedostatečně uvědomuje rozdíly v jejich činnosti a zaměření. I proto se v teoretické části chci věnovat popisu nejdůležitějších oprávnění strážníků, poukázat na některé rozdíly se zákonem, kterým se řídí Policie ČR, a nastínit, jak lze tato oprávnění využít efektivně při výkonu oprávnění.

Součástí práce je i kapitola, která stručně představí jindřichohradeckou Městskou policii, její organizační strukturu, technické vybavení a například způsob nasazování hlídek. To je, myslím, důležité k vytvoření představy, jakými možnostmi tento orgán obce disponuje.

Cílem této práce je co nejpřesnější vymezení rozsahu činnosti městské policie při zajišťování bezpečnosti ve městě. Po přečtení této práce by případný čtenář, který není jinak zasvěcený do této problematiky, neměl váhat, kterou tísňovou linku v případě potřeby má použít. Zda 156 nebo 158. Práce by měla přispět ke zlepšení vnímání činnosti strážníků veřejností. Ve své práci chci poukázat na některé nedostatky právních norem de lege lata, které se týkají činnosti strážníků, a navrhnout de lege ferenda možnosti řešení těchto nedostatků.

1. Důvody vzniku městské policie

Vznik novodobé městské policie je dán rokem 1991, kdy se Česká národní rada usnesla na zákoně č. 553 o obecní policii. K tomuto kroku přiměly zákonodárce výrazné společenské změny koncem roku 1989.

Uvolnění společenských poměrů, náhle nabytý pocit svobody a příchod demokracie v mnoha lidech evokoval pocity, že není nutné dodržovat zákonné normy, které byly v té době platné ještě z předlistopadového období.

Dalším faktorem, který dle mého názoru částečně ovlivnil zvýšení kriminality, byla i rozsáhlá amnestie prezidenta republiky počátkem roku 1990. V té době bylo z věznic propuštěno 23 tisíc vězňů z celkových 31 tisíc (musíme brát v úvahu celé tehdejší Československo). Ačkoli byla zaznamenána recidiva u necelých deseti procent amnestovaných,¹ je třeba brát v potaz i ostatní průvodní jevy amnestie. Ne všichni propuštění se měli kam vrátit, neměli zaměstnání, část z nich páchala drobnou přestupkovou kriminalitu apod. Statistiky, které by se zabývaly právě touto drobnou kriminalitou amnestovaných, nejsou bohužel k dispozici.

V souvislosti se společenskými změnami došlo i k důležitým změnám v oblasti práv a povinností občanů. Byla například zrušena povinnost pracovat, respektive právo na práci. Bylo postupně zavedeno tržní hospodářství a jako vedlejší jev se objevila nezaměstnanost. Stát postupně přenesl odpovědnost za své životy na občany samotné. Mnoho lidí tento náhlý přechod nedokázalo i přes sociální pomoc státu zvládnout. Začaly se vytvářet sociální problémy do té doby neznámé, například bezdomovectví.

Kromě celkového stavu společnosti a strmě narůstající kriminality byl třetím významným faktorem, který přispěl ke vzniku zákona o obecní policii, i stav republikové policie. Ta byla zatížena vlastními problémy spojenými s transformací Veřejné bezpečnosti. Na jedné straně byl tlak obcí a veřejnosti na politiky, aby se začali zabývat narůstající kriminalitou. Na straně druhé pak neschopnost v té době částečně paralyzované policie tyto problémy řešit. Obce a města tak dostala k dispozici nástroj pro zabezpečení veřejného pořádku na svých územích.

---

¹ ČESKÁ TELEVIZE: Domáci zpravodajství. [online]. [cit. 2012-10-01]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/76696-prvni-krok-vaclava-havla-v-uradu-rozsahla-amnestie/>

2. Výklad některých pojmů

2.1 Veřejný pořádek

Veřejný pořádek lze charakterizovat jako souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných, nebo veřejnosti přístupných, které jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy, jejichž zachování je významné pro zajištění klidného a bezproblémového chodu společnosti.²

Termín „veřejný pořádek“ je i základem skutkové podstaty přestupku dle § 47 a § 48 zákona o přestupcích. V prvně jmenovaném paragrafu jsou taxativně vyjmenovány ty přestupky, které se za porušení veřejného pořádku přímo považují. Je to například rušení nočního klidu, neoprávněný zábor veřejného prostranství, znečištění veřejného prostranství, neoprávněné založení skládky a jiné.

2.2 Místní záležitosti veřejného pořádku

Pod pojem „místní záležitosti veřejného pořádku“ lze zařadit vše, co je v působnosti obce, co je v dané obci vyžadováno a je ve veřejném zájmu, aby bylo občany dodržováno.³ K jejich zajištění mohou obce zřizovat obecní (městské) policie. Zákon č.128/2000 Sb. o obcích, umožňuje obcím obecně závaznou vyhláškou v samostatné působnosti stanovovat, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze v místech a v čase vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích nebo místech v obci takovou činnost zakázat. Příkladem takové vyhlášky může být například vyhláška o volném pohybu psů, vyhláška upravující podmínky pro konání kulturních a společenských akcí, nebo vyhláška zakazující konzumaci alkoholických nápojů na některých místech v obci.

---

² MACEK, P., HÁJEK, V.: Obecní policie II. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2003, ISBN 80-7251-133-5. str. 20

³ SKARKA, O.: Zákon o obecní policii: Podrobný komentář podle stavu k 1. lednu 2009, 2. vydání, Příbram, 2008, str. 9

2.3 Místní působnost

Obecní policie působí pouze na katastrálním území obce, která si tuto policii zřídila. Výjimku tvoří pouze tzv. veřejnoprávní smlouva, kdy na jejím základě mohou působit strážníci městské policie na území jiné obce, která obecní policii nezřídila, za dalších zákonem stanovených podmínek. Jednou z těchto podmínek je ta, že se obce musí nacházet na stejném vyšším územně správním celku. Domnívám se, že z pohledu práva budoucího (de lege ferenda) by bylo vhodné tuto podmínku zrušit. Příkladem by mohla být obec, která se nachází v blízkosti hranic kraje. Může se stát, že bude chtít svou bezpečnostní situaci řešit pomocí jiné obecní policie na základě veřejnoprávní smlouvy. Nejbližší obec ve stejném kraji, která disponuje obecní policií a je ochotna tuto smlouvu uzavřít, se nachází podstatně dál, než podobná obec na druhé straně hranice kraje. Ekonomicky i časově výhodnému řešení této situace brání pouze tato překážka, která jinak, dle mého názoru, nemá žádné opodstatnění. Druhou výjimku tvoří vyhlášení krizového stavu. Na tomto místě je třeba uvést, že obecní policie je i tzv. ostatní složkou Integrovaného záchranného systému. V tomto případě jedna obec může poskytnout své strážníky na žádost starosty jiné obce. Zde podmínka stejného vyššího územně správního celku neplatí. V souvislosti s místní působností se dále domnívám, že de lege ferenda by měl mít strážník možnost dokončit již započatý zákrok i mimo území obce. Příkladem je úspěšné dokončení pronásledování pachatele protiprávního jednání.

Poznámka:

Vládní novela zákona o obecní policii, která byla předložena do sněmovny ke schvalovacímu procesu v průběhu psaní této práce, bohužel nepočítá s možností uzavření veřejnoprávní smlouvy z důvodu běžného výkonu oprávnění strážníků a zajišťování veřejného pořádku v obcích nacházejících se v různých krajích. K rozšíření, v případě jejího schválení, ale přece jenom dojde. Obce budou moci uzavřít veřejnoprávní smlouvu, i když se nacházejí v jiném vyšším územně správním celku nejen v době, kdy byl vyhlášen krizový stav. Tuto možnost budou mít i při konání veřejně přístupných sportovních, kulturních nebo jiných podobných společenských akcích, kde lze předpokládat větší účast osob.⁴

---

⁴ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČR. *Sněmovní tisk* [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=776&CT1=0>

2.4 Věcná působnost

Věcnou působností se u obecní policie rozumí zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Základní rámec tohoto termínu je dán § 2 písmena a až h zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii:

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení.,
- se podílí na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce.

2.5 Pravomoc a oprávnění

Obecní policie ze zákona disponuje určitou pravomocí k tomu, aby mohla plnit úkoly, které jsou jí ukládány v rámci zajištění veřejného pořádku bezpečnosti v obci. Pravomoc pak představuje soubor určitých práv, kterými strážníci ze zákona disponují k plnění úkolů, kterými jsou zákonem pověřeni. Pravomoc je tvořena souhrnem těchto zvláštních práv a ty označujeme jako oprávnění z toho důvodu, že jsou specifická k základním právům občanů. Tato oprávnění v různé míře umožňují strážníkům zásah do práv a svobod občanů.⁵ Oprávnění pak lze používat jen v zákonem stanovených případech a za zákonem stanovených podmínek.

---

⁵ MACEK, P., HÁJEK, V.: Obecní policie II. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2003, ISBN 80-7251-133-5. str. 93

2.6 Zákrok

Za zákrok se považuje taková činnost strážníka, kterou výrazněji zasahuje do práv a svobod občanů nebo institucí, při kterých používá svých zákonných oprávnění či prostředků (donucovací prostředky, služební zbraň, služební pes...), ke zjednání právního stavu, zamezení protiprávního jednání, kterým je ohrožován život, zdraví nebo majetek případně veřejný pořádek.⁶

2.7 Úkon

Pod termín úkon lze zařadit takové činnosti, kterými strážník přímo nezasahuje do práv a svobod občanů, nebo je tento zásah minimální.⁷ Může se jednat například o zastavování vozidel před přechodem pro chodce, usměrňování dopravy, doručování písemností, upozorňování na nedostatky apod.

3. Povinnosti strážníků

Při plnění úkolů obecní policie musí strážník dodržovat určité zásady, které jsou dány zejména § 6 až § 10 zákona č.553/1991 Sb. o obecní policii. Na tomto místě zmíním jenom ty, které se bezprostředně vztahují k tématu této práce a které považuji za nejdůležitější.

Při provádění zákroků a úkonů musí strážník dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a přitom nedopustit, aby osobám v souvislosti s činností strážníků vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv překročil míru nezbytně nutnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem. Tento požadavek je nejen v souladu s ustanoveními Listiny základních práv a svobod občanů, ale i s pravidly slušného chování a etického vystupování. Strážník požívá statusu úřední osoby. K tomu patří nejen jeho větší právní ochrana, ale i nároky na jeho chování a vystupování jak v pracovní době, tak i mimo ni (viz. dále).

---

⁶ SKARKA, O.: Zákon o obecní policii: Podrobný komentář podle stavu k 1. lednu 2009, 2. vydání, Příbram, 2008, str. 61

⁷ SKARKA, O.: Zákon o obecní policii: Podrobný komentář podle stavu k 1. lednu 2009, 2. vydání, Příbram, 2008, str. 62

Strážník je povinen poučit osoby o jejich právech v souvislosti se zákroky nebo úkony, které jsou spojeny se zásahem do práv a svobod občanů, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu dovolují. Nejčastější formou poučení v praxi strážníků je poučení osob před započítím podání vysvětlení, kdy je strážník povinen tuto osobu řádně poučit o možnosti odepřít podání vysvětlení. Odepřít podat vysvětlení může pouze osoba, která by tím sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenici, manželu nebo druhu, partneru anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pocítovala jako vlastní, způsobila nebezpečí trestního stíhání, nebo nebezpečí postihu za přestupek. Praxe ukazuje, že je tohoto institutu značně zneužíváno zejména ze strany pachatelů přestupků v oblasti dopravy. Domnívám se, že by měl být institut osoby blízké v oblasti bagatelní protiprávní činnosti, jako je přestupkové jednání v dopravě, zrušen. V Parlamentu ČR probíhají diskuse na toto téma již několik let. Panuje však obava, že by zákon mohl po schválení zrušit Ústavní soud s odkazem na článek 37 Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky a ten říká, že každý má právo odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké. V dopravě uvažované zavedení odpovědnosti pro provozovatele vozidla (leden 2013) není dle mého názoru koncepčním řešením. Důvodem je existence bodového systému. Komu by byly z bodového konta odečteny body v případě, že provozovatel sice uhradí pokutu za přestupek spáchaný jeho vozidlem, avšak neoznačí pachatele přestupku v souladu s použitím lidově řečeno institutu tzv. osoby blízké (odmítnutí výpovědi), zatímco v případech prokázaných by byly body řidičům odečteny? Vymáhání práva je v tomto případě obtížné a působí na mnohé řidiče demoralizujícím způsobem.

Strážník je povinen v pracovní době provést zákrok, úkon nebo jiné opatření, je-li páchan trestný čin, přestupek či jiný správní delikt, nebo je-li důvodné podezření z jejich páchání. Dále je strážník povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění každému, kdo o ni požádá. I mimo pracovní dobu je strážník povinen provést zákrok nebo jiné opatření, je-li ohrožen život, zdraví či majetek, a vyrozumět o tom nejbližší útvar policie.

V případě spáchaní trestného činu nebo v případě podezření z jeho spáchaní je strážník povinen bez zbytečného odkladu věc oznámit policii a dle povahy činu též zajistit místo trestného činu. V případě, že je spácháno jiné protiprávní jednání, které obecní policie není ze zákona příslušná řešit, musí učinit oznámení orgánu, který k tomu má zákonné zmocnění.

4. Oprávnění strážníků

Tato kapitola se bude věnovat zákonným oprávněním, kterými disponují strážníci městské policie. Zaměří se na některé rozdíly ve vztahu k oprávněním příslušníků Policie České republiky (dále jen PČR) a pokusí se nastínit některé možnosti jejich využití v praxi v souvislosti se specifiky při zabezpečování veřejného pořádku v Jindřichově Hradci.

Oprávnění strážníků lze rozdělit do dvou skupin:

- oprávnění strážníků, která jsou dána § 11 až § 20 zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii. Tato oprávnění jsou pro svou závažnost v zákoně zvýrazněna nejen názvem, ale i svou posloupností, tj. gradací s ohledem na jejich závažnost z hlediska újmy, která může být jiné osobě z hlediska jejich aplikace způsobena.⁸
- oprávnění vyplývající z jiných právních norem

4.1 Oprávnění strážníků zásadního významu

4.1.1 Oprávnění požadovat vysvětlení

Strážníci jsou oprávněni požadovat vysvětlení od osob, které mohou přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku, jiného správního deliktu, nebo jeho pachatele, jakož i ke zjištění skutečného stavu věci. Tyto osoby může vyzvat, aby se dostavily k případnému zápisu o podaném vysvětlení. Dále je může vyzvat k předložení dokladů potřebných ke zjištění výše uvedených skutečností.⁹

Toto oprávnění strážníků je základním předpokladem pro jejich činnost. Zákon přesně vymezuje rozsah tohoto oprávnění a udržuje jej v rovině přestupků a správních deliktů, které jsou v kompetenci právě městské policie. V případě závažnější kriminality, tedy trestných činů, koná Policie ČR. Zákon o obecní policii přímo stanoví, že případné podezření z trestného činu strážník oznamuje policii bez zbytečných průtahů a kromě jiných činností, jako je např. zabránění dalšího protiprávního jednání, zajištění místa činu, zjištění svědků, omezení osobní svobody pachatele apod., nekoná.

---

⁸ MACEK, P., HÁJEK, V.: Obecní policie II. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2003, ISBN 80-7251-133-5. str. 94

⁹ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §11

4.1.2 Oprávnění vyžadovat údaje z informačních systémů

Od PČR jsou strážníci oprávněni vyžadovat údaje o hledaných a pohřešovaných osobách, o odcizených motorových vozidlech a registračních značkách a o totožnosti osob, které byly strážníky předvedeny na policii (viz. dále), nebo omezeny na osobní svobodě při spáchání trestného činu, nebo bezprostředně poté.¹⁰

Strážníci obecních policií vykonávají svou činnost převážně v terénu a jejich nespornou výhodou je jejich místní a osobní znalost. Údaje poskytované PČR pomáhají strážníkům často vyhledat osobu, po které policie pátrá. Dále je často využíváno ověřování registračních značek automobilů při pátrání po odcizených vozidlech. Ověření totožnosti osob předvedených, nebo omezených na osobní svobodě z důvodu podezření ze spáchání trestného činu je nezbytné pro další zadokumentování deliktů a nakládání s nimi.

Od obecních úřadů obcí s rozšířenou působností mohou strážníci požadovat údaje o totožnosti provozovatele vozidla, jímž byl na území obce spáchán přestupek, a údaje o řidiči podezřelém ze spáchání přestupku na území obce.¹¹ Jelikož v Jindřichově Hradci městská policie nevyužívá odtahové služby, nabývá toto oprávnění na významu. Občané se často na strážníky obracejí o pomoc v případech, kdy jim jiný řidič například zaparkuje vozidlo před výjezdem z nemovitosti, nebo tvoří jinou překážku v provozu a vozidlo je třeba co nejdříve odstranit. Podobným příkladem je i jarní blokové čištění ulic, kdy je třeba odstranit co největší počet automobilů z právě čištěné ulice. Oprávnění je využíváno i při zjišťování majitelů vraků vozidel, které se vyskytují na území města apod. Údaje o totožnosti řidičů podezřelých z přestupku se převážně vyžadují u závažnějších dopravních přestupků. Jejich opakování v určitém časovém období znamená pro řidiče riziko odejmutí řidičského oprávnění. Proto musí mít strážník přístup k těmto informacím, aby mohl tento případný přestupek buď řešit v blokovém řízení na místě, nebo jej postoupit ke správnému řízení.

Od obcí jsou strážníci oprávněni vyžadovat údaje týkající se přihlášených psů, s tím spojené poplatkové agendy a údaje spojené se zvláštním užíváním pozemních komunikací v obci a povolení ke zvláštnímu užívání veřejných prostranství.¹² Tyto informace jsou nezbytné při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

---

¹⁰ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §11a

¹¹ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §11a

¹² Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §11a

Mezi prioritní úkoly zadávané radou města patří kontrola dodržování vyhlášky o volném pohybu psů v obci. Dalším úkolem strážníků je i odchyt zatoulaných psů. Přístup do těchto databází pomáhá identifikovat podle známky majitele psa. Pes tak může být ihned předán majiteli. Městu tak nevznikají náklady s umístěním psa v útulku.

Dalším prioritním úkolem je kontrola veřejných prostranství a komunikací, jejich neoprávněných záborů a dodržování poplatkové povinnosti. I v tomto případě je přístup k těmto informacím od příslušných odborů nezbytný.

4.1.3 Oprávnění požadovat prokázání totožnosti

Zjištění totožnosti bývá zpravidla nezbytné pro provedení zákroku či úkonu, který strážník při výkonu své pravomoci realizuje. V zákoně je taxativně vymezen rozsah zjištění totožnosti a to zjištěním jména a příjmení, data narození a rodného čísla a bydliště osoby.

Nad rámec tohoto oprávnění nesmí strážníci další osobní údaje zjišťovat.¹³

Zákon dále taxativně vyjmenovává osoby, u kterých je strážník oprávněn totožnost zjišťovat. Jedná se o osoby, vůči kterým provádí zákrok nebo úkon při plnění úkolů obecní policie, nebo o osoby podezřelé z protiprávního jednání. Dále o osoby, od nichž strážník požaduje vysvětlení, o osoby, odpovídají popisu osob hledaných PČR nebo osob pohřešovaných. Strážník je oprávněn zjišťovat totožnost osoby na žádost jiné osoby, pokud má tato na zjištění totožnosti právní zájem a také zjišťovat totožnosti oznamovatelů protiprávních činů. Všechny výše uvedené osoby jsou povinny výzvě k prokázání totožnosti vyhovět, jinak se vystavují riziku předvedení na policii.¹⁴

Zákon o Policii ČR vymezuje toto oprávnění v širším rozsahu např. o osoby zdržující se v blízkosti chráněných objektů, nebo o osoby zdržující se v blízkosti místa mimořádné události apod.¹⁵

Domnívám se, že toto oprávnění strážníků tak, jak je nastaveno v současné době, je pro plnění jejich úkolů při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku dostačující. Zjištění totožnosti osob může mít i preventivní charakter. V poslední době se množí občanská oznámení na pohyb závadových skupin zejména mladých lidí na území města.

---

¹³ SKARKA, O.: Zákon o obecní policii: Podrobný komentář podle stavu k 1. lednu 2009, 2. vydání, Příbram, 2008, str. 90

¹⁴ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §12

¹⁵ Česká republika. Zákon č. 273/2008 Sb. : o Policii České republiky. 2008, §63

Včasným zjištěním totožnosti bezprostředně po přijatém oznámení, nebo po vlastním zjištění dojde k odkrytí jejich anonymity, čímž pravděpodobnost jejich možného závadového jednání v uvedené lokalitě výrazně klesá.

4.1.4 Oprávnění předvést osobu

Oprávnění předvést osobu je spojeno s výrazným zásahem do práv a svobod dotčených občanů a proto je v zákoně o obecní policii taxativně jmenováno, za jakých okolností lze osobu na policii předvést. Jedná se o situace, kdy povinná osoba odmítá prokázat svou totožnost, nebo ji nemůže hodnověrně prokázat ani po spolupráci se strážníkem. Dále jsou strážníci oprávnění předvést na policii osobu, která je hledaná PČR, nebo je osobou pohřešovanou.¹⁶

Častým důvodem k předvedení osoby je situace, když tato osoba i přes opakované výzvy pokračuje v narušování veřejného pořádku, případně ohrožuje život a zdraví svoje či jiných osob anebo majetek.¹⁷ Toto oprávnění je velmi efektivní při použití v praxi. Dochází k rychlé eliminaci takové osoby a odvezení z místa protiprávního jednání. PČR pak může takovou osobu zajistit na dobu až dvacet čtyř hodin.

Strážník může také předvést osobu na žádost příslušného orgánu obce.¹⁸ Toto oprávnění bývá využíváno pouze zřídka, pokud se například osoba úmyslně vyhýbá správnímu řízení. Rozsah tohoto oprávnění je dle mého názoru dostatečný k plnění úkolů obecní policie.

4.1.5 Oprávnění odebrat zbraň

Oprávnění odebrat zbraň je důležité zejména k bezpečnému a zdárnému provedení zákroků. Zároveň obsahuje také významný preventivní aspekt. Strážník je oprávněn přesvědčit se, zda osoba, kterou předvádí, případně omezuje na osobní svobodě, u sebe nemá zbraň. Toto oprávnění může uplatnit i při zákroku vůči agresivní osobě. Případnou zbraň je oprávněn těmto osobám odebrat.¹⁹ Oprávnění je pak strážníky využíváno nejen

---

¹⁶ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §13

¹⁷ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §13

¹⁸ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §13

¹⁹ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §14

pro zajištění jejich vlastní bezpečnosti, ale také kvůli bezpečnosti dalších osob, se kterými předvedená osoba přijde poté do styku.

Strážník je dále oprávněn odebrat zbraň osobám na veřejně přístupném místě, pokud hrozí, že by mohlo být zbraně užito k násilí, nebo pohrůžce násilím. Při užití tohoto oprávnění se zbraní rozumí cokoliv, čím je možno provést útok vůči tělu důraznějším.²⁰ Příkladem využití oprávnění je odebírání předmětů takovéto povahy tvrdému jádru fanoušků hostujících hokejových klubů, kteří přijíždí sledovat utkání do Jindřichova Hradce. Oprávnění odebrat zbraň má své formální podmínky, jako je předchozí marná výzva k vydání zbraně, vystavení potvrzení o jejím odebrání a její vrácení poté, co okolnosti pro její odebrání umožní tuto zbraň vrátit. V jiném režimu probíhá navrácení střelné zbraně, kterou strážník předává PČR.

4.1.6 Oprávnění zakázat vstup na určená místa

Obecní policie je ostatní složkou Integrovaného záchranného systému. V Jindřichově Hradci má mimo jiné funkci hláskou a funkci uzavírání dotčených oblastí. Pod funkcí hláskou si lze představit informování obyvatelstva pomocí mobilního hláského zařízení. Uzavírání zasažených oblastí vychází z principu využití oprávnění zákazu vstupu na určená místa. Toto oprávnění se využívá i na žádost jiných orgánů, které mají podobné oprávnění. Jedná se například o uzavření místa trestného činu apod.

Strážníci také mohou přikázat každému, aby na dobu nezbytně nutnou nevstupoval na určená místa, aby se na nich nezdržoval, případně aby na určitém místě na nezbytně nutnou dobu setrval, hrozí-li závažné ohrožení zdraví nebo života.²¹ Právě poslední věta tohoto ustanovení by mohla v případě gramatického výkladu vyznít jako podmínka pro použití tohoto oprávnění. Přitom podle výkladů a různých komentářů se toto ustanovení používá dle rozhodnutí strážníka a vyžaduje-li to plnění úkolů obecní policie.²² Pro lepší pochopení lze uvést příklad, kdy strážník vyzve osobu k opuštění místa projednávání přestupku, která nevhodným způsobem zasahuje do situace, ač nemá s událostí nic společného. Vykázání

---

²⁰ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §14

²¹ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §15

²² SKARKA, O.: Zákon o obecní policii: Podrobný komentář podle stavu k 1. lednu 2009, 2. vydání, Příbram, 2008, str. 107

osoby je nutné ke zdárnému dořešení přestupku, ale nedochází zde k závažnému ohrožení zdraví nebo života. Domnívám se, že by zákonodárce měl v další novele tuto větu vypustit.

Poznámka:

Vládní návrh novely zákona o obecní policii již reflektuje výše zmíněný nedostatek a upravuje rozsah oprávnění k zákazu vstupu na určená místa. Strážník by mohl podle novely tohoto oprávnění využít, nejen pokud hrozí závažné ohrožení zdraví nebo života, ale i v případech, kdy je ohrožen majetek nebo veřejný pořádek.²³

4.1.7 Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor

Zákon o obecní policii umožňuje strážníkům otevřít byt, nebo jiný uzavřený prostor, hrozí-li větší škoda na majetku (v současné době 50 tis. korun a více), nebo je-li důvodná obava, že je ohrožen život nebo zdraví osob.²⁴ Toto oprávnění je výrazným zásahem do práv a svobod občanů. Na druhé straně má chránit jejich zdraví, životy, případně jejich majetek. Policie ČR má stejné oprávnění a navíc může do těchto prostor vstoupit při podezření, že se v bytě nachází zemřelý, při pronásledování osoby a při podezření, že se v těchto prostorách nachází týrané zvíře.²⁵ K využití tohoto oprávnění strážníky dochází v J. Hradci velice zřídka, zhruba dvakrát do roka. Důvodem bývají jak technické problémy, jako je třeba vytopený byt, tak zdravotní problémy zejména u starších osob apod.

4.1.8 Oprávnění odejmout věc

Strážníci mohou po předchozí marné výzvě k vydání věci tuto věc odejmout, pokud v dalším řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí nebo může být taková věc zabráná.²⁶ Termín propadnutí a zabrání věci definuje zákon o přestupcích. Propadnutí věci je sankce, kterou lze uložit za spáchaný přestupek, jestliže daná věc náleží pachateli a ten ji ke spáchaní přestupku použil, nebo byla díky tomuto přestupku získána. Zabrání věci je ochranné opatření a může se využít v případě, kdy nebylo vysloveno propadnutí věci, věc náleží pachateli, kterého nelze za přestupek stíhat nebo vyžaduje-li to bezpečnost či obecný

---

²³ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČR. Sněmovní tisk [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=776&CT1=0>

²⁴ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §16

²⁵ Česká republika. Zákon č. 273/2008 Sb. : o Policii České republiky. 2008, §40

²⁶ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §17

zájem.²⁷ Příkladem může být odnímání zábavné pyrotechniky strážníky mladistvým a nezletilým a jejich předání spolu s přestupkovým spisem správnímu orgánu v případě, kdy se podaří zjistit prodejce. Dalším účinným využitím tohoto oprávnění je odebrání alkoholu problémovým osobám. V Jindřichově Hradci platí obecně závazná vyhláška města č. 2/2008, která omezuje konzumaci alkoholických nápojů na některých veřejných prostranstvích. Vymáhání této vyhlášky je běžnými způsoby prakticky nemožné. Domluvy a ani blokové pokuty u skupin bezdomovců a problémových skupin mladých lidí jsou neúčinné. Vymahatelnost není u těchto osob žádná. Jediným trestem se pak paradoxně stává odebrání konzumovaného alkoholu, postoupení jejich přestupku ke správnímu řízení a následné vyslovení propadnutí věci. V několika případech došlo např. k odebrání rybářského náčiní osobám, které neoprávněně lovily ryby, a i toto pak bylo předáno správnímu orgánu. Důležitým omezením je, že hodnota předmětu nesmí být v zásadním poměru k povaze přestupku.

4.1.9 Oprávnění k použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla

Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla (TPZOV), spíše známý jako tzv. „botička“, lze použít jen v taxativně vyjmenovaných případech zákonem o obecní policii. Strážníci je mohou použít na vozidla ponechaná v zákazech stání nebo zastavení. Dále na místech, kam je zakázán vjezd vozidel, stojí-li vozidlo na chodníku, kde to není dovoleno, nebo byl-li tímto vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství. Podmínkou pro možnost použití je, že řidič není u vozidla přítomen a vozidlo netvoří překážku v silničním provozu. TPZOV se nesmí použít na viditelně označené vozidlo ozbrojených sil, ozbrojených sborů, policie, hasičů, zdravotnických služeb, vozidlo tělesně postižené osoby a vozidlo osoby požívající imunitu dle zvláštních zákonů.

TPZOV se z vozidla sejme po projednání přestupku v blokovém řízení nebo po zjištění totožnosti osoby, která vozidlo na místě ponechala, případně po provedení úkonů nezbytných ke zjištění této osoby.²⁸ Manipulační poplatek – náklady spojené s použitím TPZOV- se v J. Hradci nevybírání.

---

²⁷ Česká republika. Zákon ČNR č. 200/1990 Sb., : o přestupcích. 1990, §15 a §18

²⁸ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §17a

Nejčastějšími důvody k užití tohoto oprávnění ve městě jsou:

- nedodržení poplatkové povinnosti na placených parkovištích v centru města,
- ponechání vozidla v zóně zákazu stání, která je stanovena v historické části města
- stání v křižovatkách, před přechody pro chodce
- porušení obecné úpravy, zejména nedodržení šíře tři metry pro každý směr jízdy při stání
- neoprávněný zábor veřejného prostranství způsobený odstavením vozidla na trávníku

Průměrně strážníci v J. Hradci v pracovních dnech vyřeší asi deset přestupků za použití TPZOV. Nasazování tohoto prostředku má i významný preventivní charakter. Nachází-li se v určitém místě zablokované vozidlo, ostatní řidiči pak zvyšují svou pozornost k dopravnímu značení. Další výhodou je i okamžité vyřešení přestupku na místě a tím i minimální administrativní zátěž. Nevýhodou pro řidiče je zase pocit dvojího trestu a to samotné zablokování vozidla a bloková pokuta. Ta může v některých případech dosahovat výše dvou tisíc korun. Vzhledem k tomu, že řešené přestupky většinou vykazují nízkou společenskou nebezpečnost, pohybují se ukládané pokuty nejčastěji v rozmezí 100-300 korun. Vyšší částky bývají ukládány například v případě opakovaného přestupku řidičem, v případech bezohledného odstavení vozidla apod.

4.1.10 Oprávnění k zabezpečení dopravy osob do zdravotnického zařízení, nebo záchytné stanice

Zákon č.376/2005 Sb. dává strážníkům oprávnění k převozu osob do zdravotnických zařízení a na protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice (viz. dále). Oprávnění k zabezpečení dopravy je v zákoně o obecní policii z toho důvodu, že se tato zařízení nacházejí často mimo území obcí, ve kterých mají dané obecní policie místní působnost. Strážníci z J. Hradce převážejí tyto osoby na záchytnou stanici do Českých Budějovic nebo do Jihlavy. Při převozu mimo katastrální území obce pak využívají všechna zákonná oprávnění i povinnosti ze zákona vůči přepravované osobě v nezbytném rozsahu.

4.1.11 Oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven

Strážníci jsou oprávněni vstupovat do živnostenských provozoven do všech prostor určených pro zákazníky v jejich prodejní či provozní době.²⁹ Na rozdíl od strážníků mohou příslušníci Policie ČR vstupovat do těchto prostor i po skončení této doby, pokud je důvodné podezření, že se v těchto prostorách zdržují fyzické osoby.³⁰

Poznámka:

Vládní novela předpokládá výrazné rozšíření tohoto oprávnění i pro strážníky obecních policí. Strážníci budou moci vstupovat do těchto provozoven při plnění konkrétních úkolů i po skončení pracovní nebo provozní doby. Oprávnění ke vstupu se ještě rozšiřuje na herny, kasina a jiné prostory, kde jsou provozovány loterie či obdobné hry. Důvodem ke vstupu bude zajištění veřejného pořádku, podezření na podávání alkoholických nápojů nebo tabákových výrobků osobám mladším osmnácti let a v případě heren i podezření na účast těchto osob na hrách nebo loteriích.³¹

4.1.12 Oprávnění k použití donucovacích prostředků

V zájmu ochrany bezpečnosti jiných osob nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce apod., kdy dochází k narušování veřejného pořádku, jsou strážníci oprávněni použít donucovací prostředky. Tyto prostředky jsou v zákoně o obecní policii taxativně vymezeny:³²

- hmaty, chvaty, údery a kopy
- slzotvorný, elektrický nebo jiný dočasně zneschopňující prostředek
- obušek a jiný úderný prostředek
- pouta
- úder služební zbraní
- hrozba namířenou služební zbraní
- varovný výstřel ze služební zbraně
- technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla

---

²⁹ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §17c

³⁰ Česká republika. Zákon č. 273/2008 Sb. : o Policii České republiky. 2008, §41

³¹ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČR. *Sněmovní tisk* [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=776&CT1=0>

³² Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §18

Použití pout je též limitováno zákonem. Pouta mohou strážníci použít při omezování osobní svobody osoby v souladu s § 76 odst. 2 trestního řádu (viz. dále), nebo předvádí-li osobu, která klade odpor. Dále mohou přiložit pouta osobě, která fyzicky napadá jinou osobu, strážníka, osobě která ohrožuje vlastní život, poškozujícím cizí majetek nebo se pokusí o útěk při zákroku strážníka. Pokud je to nezbytné, je možné v takových případech tuto osobu připoutat k vhodnému pevnému předmětu na dobu nejdéle dvou hodin.³³ Toto oprávnění se v praxi osvědčilo. Do dvou hodin většinou dochází k uklidnění agresivních osob a není třeba činit další opatření, jako zajištění osoby policií, nebo převoz na záchytnou stanici. Služebna strážníků v J. Hradci je proto vybavena místností nepřetržitě monitorovanou kamerovým systémem, kde lze zadrženou osobu připoutat. Přiložení pout a případné připoutání k pevné překážce je významným zásahem do práv a svobod občana a mělo by být užito jen v odůvodněných případech.

Strážníci jsou oprávněni použít psa namísto nebo vedle donucovacích prostředků.

³⁴ V podmínkách Jindřichova Hradce se však využití psa jeví jako neefektivní. V případě potřeby disponuje služebními psy Policie ČR.

4.1.13 Oprávnění použít služební zbraň

Krajního prostředku, jako je služební zbraň, může strážník použít pouze za podmínek nutné obrany dle § 29 trestního zákoníku a za podmínek krajní nouze dle § 28 tamtéž. Dále může použít služební zbraň, aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet. Pojem nebezpečný pachatel není v zákoně ani jiné právní normě specifikován. Domnívám se, že by bylo třeba tento pojem upřesnit a v zákoně vymezit.

Obecně lze mít za to, že za nebezpečného může pachatele označit policie nebo vězeňská služba při vyhlášení pátrání. Strážník může za určitých podmínek pachatele označit za nebezpečného o své vůli, pokud přistihne osobu při spáchání zvláště závažného zločinu nebo bezprostředně poté. Dále může osobu takto označit, přistihne-li ji při spáchání úmyslného trestného činu nebo bezprostředně po jeho spáchání a tato osoba tento čin spáchala se zbraní a je stále ozbrojena.³⁵

---

³³ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §18a

³⁴ Česká republika. Zákon č. 553/1991 Sb., : o obecní policii. 1991, §19

³⁵ SKARKA, O.: Zákon o obecní policii: Podrobný komentář podle stavu k 1. lednu 2009, 2. vydání, Příbram, 2008, str. 151

4.2 Oprávnění vyplývající z jiných právních norem

Základní oprávnění uvedená v zákoně o obecní policii pomáhají strážníkům k účinnému plnění úkolů obecní policie, kterým je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Tato kapitola poukáže na provázanost zákona o obecní policii s ostatními zákony, které rozšiřují možnosti strážníků na poli bezpečnosti ve prospěch veřejného pořádku.

4.2.1 Omezení osobní svobody

Podle § 76 odst. 2 trestního řádu smí osobní svobodu osoby omezit kdokoli (tedy i strážník), pokud tato byla přistižena při spáchání trestného činu nebo bezprostředně poté a je-li to nutné ke zjištění její totožnosti, zamezení útěku nebo zajištění důkazů. Tuto osobu pak musí předat policejnímu orgánu. Strážníci navíc mohou při užití tohoto institutu využít svých dalších oprávnění svěřených jim zákonem o obecní policii.

4.2.2 Projednávání přestupků v blokovém řízení

§ 86 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích vyjmenovává přestupky, které mohou strážníci obecních policií projednávat v blokovém řízení. Ostatní přestupky, které nespádají do jejich kompetence, pak postupují správním orgánům, které jsou příslušné tyto přestupky projednat. Strážníci projednávají přestupky:

1. Které jsou v působnosti obcí. Jedná se například o přestupky proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, proti majetku apod.
2. Proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích spáchané:
  - nedovoleným stáním nebo zastavením vozidla na pozemních komunikacích
  - nedovolený vjezdem do míst, kde je to zakázáno místní či přechodnou úpravou
  - překročením nejvyšší dovolené rychlosti
  - porušením pravidel jízdy na zvířatech, jejich vedení a hnaní
  - chodci, kteří se pohybují na komunikaci v rozporu s pravidly
  - cyklisty, lyžaři, bruslaři a ostatními řidiči nemotorových vozidel

3. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. Zákon o přestupcích taxativně vyjmenovává jednotlivá ustanovení, která mohou strážníci projednávat v blokovém řízení. Obecně lze říci, že se jedná o přestupky spáchané neoprávněným prodejem nebo podáním alkoholu nebo jiných návykových látek. Dále některé přestupky spojené s neoprávněným užitím těchto látek a nepodrobení se vyšetření pro zjištění, zda je osoba ovlivněna alkoholem nebo jinou látkou a přestupky spojené s tabákovými výrobky, jako je např. jejich neoprávněný prodej nebo kouření v zakázaných prostorech.
4. Přestupky spočívající v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci, kde lze stát jen za cenu sjednanou podle nařízení obce. Jedná se o placená parkoviště na území města osazená parkovacími automaty, případně o stání rezidentů, kteří využívají ročních povolení ke stání na vyhrazených parkovištích.

Domnívám se, že by mělo být zákonem rozšířeno oprávnění strážníků k projednávání některých přestupků v dopravě v blokovém řízení. Jedná se například o přestupek spočívající v nepřipoutání se bezpečnostním pásem, nebo o přestupek, kdy řidič za jízdy telefonuje. Tyto přestupky jsou na území města velice časté. Strážníci mají zákonné oprávnění takového řidiče zastavit, ale přestupek musí zadokumentovat a postoupit na Odbor dopravy k jeho projednání ve správním řízení. Buď se pak zvyšuje administrativní zatížení strážníků a správních orgánů, nebo strážníci raději takový přestupek „nevidí“. To je potom v přímém rozporu s povinnostmi strážníka. Podle jedné z nich je strážník povinen učinit zákrok, úkon, nebo jiné opatření, je-li spáchán trestný čin, přestupek, nebo jiný správní delikt.

V porovnání s Policií ČR mohou strážníci v blokovém řízení projednat menší spektrum přestupků. Nicméně přestupky uvedené v § 47 zákona o přestupcích, který je jedním ze stěžejních při zabezpečování veřejného pořádku v obcích, řeší strážníci v plném rozsahu v blokovém řízení, příslušníci Policie pak v omezeném rozsahu pouze vybrané přestupky (písm. b až písm. d). Jedná se např. o přestupky spáchané poškozením, nebo neoprávněným zábohem veřejného prostranství (znečištění však projednat mohou), dále o neoprávněné založení skládky nebo ukládání odpadu mimo vyhrazená místa, o neoprávněnou manipulaci s turistickými značkami a obdobnými orientačními zařízeními

apod. Ostatní zjištěné přestupky proti veřejnému pořádku postupují k vyřízení příslušnému správnímu orgánu obce. Zajímavé je, že strážníci mohou na rozdíl od policistů projednat v blokovém řízení přestupek spočívající v neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci. Domnívám se, že by v budoucnu mělo dojít k rozšíření oprávnění policistů na celé spektrum přestupků proti veřejnému pořádku. Jednou z výhod by pak kromě zrychlení vyřízení jednotlivých přestupků bylo i menší zatížení policistů administrativou, která je spojena s jejich postupováním správními orgány.

4.2.3 Oprávnění k vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky

Toto oprávnění je uvedeno v § 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Řidiči jsou povinni se na výzvu strážníka obecní policie podrobit vyšetření, zda nejsou ovlivněni alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Tato povinnost se týká i učitelů autoškol v souvislosti s jimi prováděným výcvikem.

De lege lata strážníci při zjištění ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou u řidičů předávají další vyšetřování na místě PČR. Poté sepíší úřední záznam, který také předávají policistům. Hranice mezi přestupkem a trestným činem je jedna promile alkoholu v krvi. Současná zákonná úprava připouští jako důkaz výsledek z kalibrovaného přístroje ke zjištění alkoholu z dechu. V praxi se provádí dvojí měření, druhé v časovém rozestupu patnácti minut z důvodu zjištění klesající nebo stoupající tendence hladiny alkoholu. Z hlediska de lege ferenda se domnívám, že v případech, kdy ani jedna z dechových zkoušek nepřekročí hranici jedné promile, postačí zpracování přestupkového spisu a jeho postoupení správnímu orgánu samotnými strážníky. Vzhledem k tomu, že stejně sepisují úřední záznam události, administrativní zatížení stoupá minimálně a PČR by odpadlo vedení celé přestupkové agendy. V souvislosti s touto změnou by bylo zapotřebí dát strážníkům oprávnění zadržet v těchto případech řidičský průkaz.

4.2.4 Oprávnění k usměrňování provozu na pozemních komunikacích

Zákon o provozu na pozemních komunikacích opravňuje strážníky pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích, pokud je to nezbytné k obnovení bezpečnosti a plynulosti v silničním provozu a není-li řízení provozu zajištěno PČR.³⁶ Toto oprávnění se nejčastěji využívá k usměrňování provozu po dopravních nehodách. Strážníci podle

---

³⁶ Česká republika. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. 2000, §75

právních výkladů a ustálené praxe nesmí například řídit křižovatku, i když jejich úmyslem bude zvýšení průjezdnosti komunikace.³⁷

Domnívám se, že by v zákoně mohlo být pro strážníky i toto oprávnění rozšířeno na úroveň policistů. Jedním z důvodů je zejména neustále klesající stav policistů. Rozšířené oprávnění by pak strážníci mohli využívat při zajišťování plynulosti dopravy ve městě, což by umožnilo okamžitě reagovat na vzniklý dopravní problém. Školení strážníků pro zastavování vozidel a usměrňování provozu řízením křižovatky provádí Služba dopravní policie v Jindřichově Hradci pravidelně vždy jednou v roce.

4.2.5 Oprávnění zastavovat vozidla

Možnost zastavit vozidlo podle zákona o pozemních komunikacích je dána strážníkům jen ve dvou případech. Před přechodem pro chodce, vyžaduje-li to bezpečný pohyb osob nebo situace na přechodu. Dále mohou zastavit vozidlo, jehož řidič nebo spolujezdec jsou podezřelí ze spáchání přestupku. Tento přestupek musí být spáchán v souvislosti s bezpečností a plynulostí v silničním provozu.³⁸

Toto oprávnění je dle mého názoru dostatečné vzhledem ke struktuře přestupků, které strážníci běžně řeší.

4.2.6 Oprávnění k měření rychlosti

Podle § 79a zákona č.361/200 Sb. o provozu na pozemních komunikacích mohou i strážníci obecních policií měřit rychlost vozidel. V Jindřichově Hradci tuto činnost městská policie nevykonává a ani se o využití tohoto oprávnění do budoucna neuvažuje.

4.2.7 Oprávnění k vyšetření přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky

Toto oprávnění je zakotveno v § 16 zákona č. 379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, dále jen tzv. Tabákový zákon.

---

³⁷ SKARKA, O.: Zákon o obecní policii: Podrobný komentář podle stavu k 1. lednu 2009, 2. vydání, Příbram, 2008, str. 202

³⁸ Česká republika. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. 2000, §79

Tabákový zákon rozšiřuje oprávnění k vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiných návykových látek nejen u řidičů. Podle této normy jsou strážníci oprávněni k vyšetření osoby, která vykonává činnosti, při kterých by mohla ohrozit život nebo zdraví své nebo někoho jiného, případně způsobit škodu na majetku. Podmínkou je, že požívání látek ovlivňujících lidskou psychiku před, nebo během této činnosti je zakázané. Vyšetření se dle tohoto zákona musí podrobit i ten, kdo je důvodně podezřelý z toho, že pod vlivem alkoholu způsobil jinému újmu na zdraví. Samotným vyšetřením rozumíme buď orientační dechovou zkoušku ověřeným (kalibrovaným) přístrojem, anebo lékařské vyšetření.

Jednou z činností strážníků je i dohled nad podáváním alkoholu mladistvým a nezletilým. Právě toto oprávnění je důležité ke zjišťování osob, zda požili např. alkohol. Z dikce zákona je zřejmé, že osoba, která se má podrobit vyšetření, má vykonávat nějakou činnost, při které může ohrozit nějaký zájem chráněný zákonem. Za tuto činnost by se dalo pokládat samotné požívání alkoholu a zvýšené riziko poškození zdraví zejména u mladých lidí. Domnívám se, že pro zvýšení právní jistoty by se mělo toto oprávnění rozšířit právě o mladistvé a nezletilé, kteří jsou podezřelí z požití psychoaktivních látek.

Z pohledu de lege ferenda se domnívám, že mladistvá osoba, která vědomě požívá alkoholický nápoj, by měla být odpovědná za přestupek (zařazením do zákona o přestupcích). De lege lata je trestně odpovědná pouze osoba, která požití nápoje osobě mladší 18-ti let umožní ať už prodejem, nebo prostým podáním či jiným způsobem. Samotné požívání alkoholu mladistvými přitom zákonem zakázáno není. Snadnější vznik závislosti a větší náchylnost mladého organismu k poškození zdraví se považují za prokázané. Pro srovnání lze uvést například trestní odpovědnost mladistvého, pokud řídí motorové vozidlo bez příslušného oprávnění.

4.2.8 Oprávnění k využití protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice

Tabákový zákon nově umožnil strážníkům využívat tzv. záchytné stanice. Pokud osoba ovlivněná alkoholem nebo jinou návykovou látkou nekontroluje své chování a bezprostředně ohrožuje sebe nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek, nebo pokud je ve stavu, kdy vzbuzuje veřejné pohoršení, může být umístěna strážníky na záchytnou stanici. K umístění na tuto stanici je třeba předchozího souhlasu lékaře z toho důvodu, aby osoba nebyla ohrožena na životě.

V Jindřichově Hradci strážníci realizují převozy pouze v krajních případech. Příčinou je především dostupnost záchytných stanic. Jedna se nachází v Českých Budějovicích

(55 km) a další pak v Jihlavě (70km). To znamená zaneprázdnění hlídky se služebním vozidlem na cca 3-4 hodiny včetně času nutného k absolvování lékařského vyšetření. Nezřídka je dalším důvodem naplněná kapacita těchto zařízení. Proto je snahou strážníků spolupracovat s rodinnými příslušníky ovlivněného, kteří jsou často schopni se o dotyčnou osobu postarat. Další možností je i využití oprávnění přiložit pouta a na maximálně dvě hodiny tuto osobu připoutat k vhodnému předmětu – v místnosti k tomu určené na služebně městské policie. Tato doba mnohdy postačuje k odeznění akutního stavu. Ve spolupráci s OO PČR v J. Hradci lze v některých případech využít oprávnění policistů k zajištění osoby, které je možné provést až na dobu 24 hodin. Policista může souladu se zákonem o policii zajistit osobu v případech, kdy tato svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek. Je třeba si uvědomit, že každé využití těchto oprávnění je výrazným zásahem do práv a svobod občana. Umístění na záchytnou stanici nesmí být využíváno a následně chápáno jako trest nebo postih, ale pouze jako preventivní opatření.

5. Městská policie a Policie ČR- dva subjekty vedle sebe

Právní úprava vztahu těchto dvou institucí je zakotvena jednak v zákoně o obecní policii, v zákoně o obcích a v zákoně o Policii ČR.

Základem vzájemné spolupráce je písemná koordinační dohoda uzavřená mezi policií a městem. Jejím smyslem by mělo být stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Hlavním principem této koordinační dohody by mělo být především umožnit územně a věcně příslušnému základnímu útvaru Policie ČR a obci stanovit si vzájemný podíl na zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území obce, stanovit potřebné nástroje a prostředky a zakotvit možnosti jejich sdílení.³⁹

(Kopie této dohody mezi Městem J. Hradec a OO PČR J. Hradec uzavřená dne 7.3 2011, je přílohou této práce).

Koordinační dohoda je v obecném pojetí jakýmsi rámcem pro vzájemnou spolupráci. Z části se však také jedná o politickou záležitost. Efektivní vzájemná spolupráce, dle mého názoru, vzniká na úrovni řídicích pracovníků těchto subjektů. Vedoucí pracovníci stanovují společné postupy a vymezují mantinely spolupráce v konkrétních jednotlivých případech.

---

³⁹ SKARKA, O.: Zákon o obecní policii: Podrobný komentář podle stavu k 1. lednu 2009, 2. vydání, Příbram, 2008, str. 223

Zásadní podíl na efektivitě spolupráce však mají strážníci a policisté vykonávající stálou službu, respektive operační důstojníci a strážníci a policisté, kteří spolupracují přímo v terénu. Na jejich ochotě ke kooperaci a schopnosti si v rámci možností vyhovět nebo pomoci závisí kvalita výsledné vzájemné spolupráce.

Konkrétnější podobu má až součinnostní dohoda (uzavřená 5.10 2012 a která je též přílohou této práce), jejímž předmětem je organizace společných cvičení a školení na úseku veřejného pořádku, vzájemné předávání informací, výcvik strážníků policisty v používání zbraní a donucovacích prostředků, školení strážníků v oblasti bezpečnostní problematiky a v oblasti silničního provozu.

5.1 Obvodní oddělení Policie ČR Jindřichův Hradec

Obvodní oddělení Policie ČR v Jindřichově Hradci prochází poslední dobou výraznými změnami. V rámci reorganizace policie došlo ke sloučení s Obvodním oddělením ve Studené. Tím došlo k nárůstu rozlohy území a ke zvětšení počtu obyvatel, kteří jsou v působnosti tohoto oddělení (viz. tab. č. 1)

Tabulka č. 1 Změny Obvodního oddělení PČR Jindřichův Hradec

rok	2010- před sloučením oddělení	2012- po sloučení oddělení
rozloha území	514 km ²	652 km ²
počet obyvatel	35 547	42 148
počet policistů	38	31+ 7 policistů stanice Studená

Zdroj: OO PČR Jindřichův Hradec, úprava vlastní

Výše uvedené údaje jednoznačně ukazují na zvýšenou vytíženost policistů po sloučení obvodních oddělení a to zejména v souvislosti s nárůstem spravovaného území mimo katastrální území Jindřichova Hradce, to vše při stále stejném počtu policistů.

Tabulka č. 2 Přehled činnosti OO PČR J. Hradec v roce 2011

Počet evidovaných trestných činů	675
Trestné činy předané SKP	128
Objasněnost trestných činů	48%
Počet evidovaných přestupků	3014
Z toho řešené v blokovém řízení	1746
Přestupky oznámené správním orgánům	659
Odložené přestupky	558
Dopravní přestupky	1729

Zdroj: OO PČR Jindřichův. Hradec, úprava vlastní

Z výkazu činnosti je patrné, že hlavní náplň práce tvoří šetření a dokumentace trestných činů a přestupků. Podle odhadu npor. Jitky Fučíkové, je z celkového výčtu evidovaného protiprávního jednání spácháno na katastrálním území Jindřichova Hradce cca 45 % uvedených skutků. Jen málo přes polovinu spáchaných přestupků- 57% vyřeší policisté v blokovém řízení. Jedná se především o dopravní přestupky zjištěné při hlídkové činnosti, případně při dopravně bezpečnostních akcích. U ostatních přestupků vedou spisovou agendu a provádí jejich objasňování. Na tomto místě je třeba upozornit na skutečnost, že Policie ČR je i správním orgánem. Policejní orgán, na rozdíl od strážníků, nejenže provádí objasňování a dokazování, ale má možnost přestupek, za zákonem stanovených podmínek, případně i odložit.

Tato přestupková agenda pro Policii ČR představuje velkou administrativní zátěž. Strážníci městské policie mohou řešit přestupky v blokovém řízení za podmínky, že je přestupek spolehlivě zjištěn, pachatel s přestupkem souhlasí a je ochoten případnou blokovou pokutu zaplatit. Pokud tyto podmínky nejsou současně splněny, musí podezření ze spáchání přestupku ohlásit příslušnému správnímu orgánu. V praxi to znamená, že když není splněna podmínka spolehlivě zjištěného pachatele, předávají strážníci podezření ze spáchání přestupku k objasnění Policii ČR. Na jednu stranu je snaha zákonodárce zřejmá. Strážník má být v terénu nezátížený zbytečnou administrativou. Negativním důsledkem je však policista úředník. Velkou komplikací pro policisty je pak rozsáhlá administrativní agenda jak ve věcech trestních spisů, tak i ve věcech přestupků.

5.2 Služba dopravní policie Jindřichův Hradec

Městská policie ze zákona přispívá k bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Dohled nad bezpečností a plynulostí pak vykonává Policie ČR, zejména pak Služba dopravní policie (SDP).

Dopravní policie působí na území bývalého okresu Jindřichův Hradec, kam spadá i Třeboňsko a Dačicko. V roce 2011 zde pracovalo celkem 23 policistů. Tabulka č. 3 ukazuje podrobně spektrum přestupků a trestných činů, které řešili dopravní policisté v roce 2011.

Tabulka č. 3 Přestupky a trestné činy řešené SDP Jindřichův Hradec v roce 2011

Nedovolená rychlost	2124
Nesprávné předjíždění	60
Nedání přednosti v jízdě	53
Nedání přednosti před přechodem pro chodce	4
Nesprávný způsob jízdy	1545
Nepoužití bezp. pásů nebo zádržných systémů	1055
Nevyhovující technický stav vozidel	953
Nedovolené držení hovorového zařízení	170
Ostatní přestupky řidičů motorových vozidel	1145
Přestupky chodců	4
Přestupky cyklistů	77
Přestupky v oblasti zákonného pojištění	129
Přestupky spáchané požitím alkoholu	139
Přestupky spáchané požitím návykových látek	7
Trestné činy spáchané v souvislosti s alkoholem	58
Trestný čin řízení bez řidičského oprávnění	17
Trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí	11

Zdroj: SDP Jindřichův Hradec, úprava vlastní

Uvedená tabulka obsahuje údaje, které se týkají celého okresu Jindřichův Hradec. Jednotlivá čísla jsou součtem přestupků vyřešených na místě v blokovém řízení s těmi, které byly postoupeny ke správnímu řízení. Statistické údaje, které by se týkaly pouze přestupků a trestných činů spáchaných na katastrálním území města, nejsou k dispozici.

Podle odhadu vedoucího SDP npor. Bc. Karla Kotila bylo na území Jindřichova Hradce spácháno přibližně 40 % z těchto deliktů.

Z výše uvedeného spektra strážníci městské policie v J. Hradci přímo řeší pouze přestupky chodců a cyklistů. Hlavní skupinu přestupků v oblasti dopravy tvoří u strážníků přestupky způsobené neoprávněným stáním a zastavením vozidel na místech, kde je to zakázáno nebo odstavením vozidel na placených parkovištích v rozporu s nařízením obce. Tyto přestupky by se daly v tabulce činnosti dopravní policie zařadit do kolonky ostatní. Dle vyjádření npor. Kotila se dopravní policie těmito přestupky prakticky nezabývá, nebo se jimi zabývá pouze okrajově, případně na oznámení občanů. Ani v této oblasti tak nedochází k dualitě v oblasti vyhledávání a řešení dopravních přestupků na území města.

5.3 Městská policie Jindřichův Hradec

5.3.1 Vznik a vývoj organizace

Městská policie v Jindřichově Hradci vznikla v roce 1992. Zastupitelstvo obce na svém 18. zasedání schválilo obecně závaznou vyhlášku o městské policii, která nabyla účinnosti 10. listopadu 1992.⁴⁰

Od počátku své existence měla Městská policie své sídlo na náměstí Míru v budově č.p. 88/I, objektu starobylé radnice. Od dubna roku 2012 se služebna nachází v moderních prostorách na Masarykově náměstí č.p. 168/II, v zadní části traktu budovy známé především podle názvu Kaštánek. V době založení sloužilo ve městě osm strážníků, kteří sloužili pouze v denní dobu. Pouze v pátek nastupovala noční směna. Bezpečnostní situace ve městě si však vyžadovala nepřetržitý provoz. Proto do roku 1998 narostl počet strážníků na dvacet. V současné době se počet strážníků ustálil na devatenácti. Jedno místo zůstává neobsazeno především z ekonomických důvodů.

Strážníci vykonávají svou činnost nejen v samotném Jindřichově Hradci, ale i v devíti místních částech. Jedná se o Buk, Děbolín, Dolní Radouň, Dolní Skrýchov, Horní Žďár, Matnou, Otín, Políkno a Radouňku. Celková rozloha katastrálního území činí 7427 ha. K 1. lednu 2012 zde bylo hlášeno k trvalému pobytu 21 754 obyvatel.⁴¹

---

⁴⁰ MĚSTO JINDŘICHŮV HRADEC. *Městská policie* [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/mestska-police/profil.html>

⁴¹ MĚSTO JINDŘICHŮV HRADEC. *Město* [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/mesto/>

5.3.2 Činnost Městské policie v J. Hradci a její analýza

Následující tabulka představuje výkaz činnosti Městské policie za rok 2011. Pro porovnání jsou zde uvedena i data z roku 2003 a z roku 1998. Výsledná čísla jsou opět součtem přestupků vyřešených na místě v blokovém řízení a přestupků postoupených příslušným správním orgánům. Přestupky, které byly vyřešeny domluvou, nejsou ve statistikách zahrnuty.

Tabulka č. 4 Činnost Městské policie Jindřichův Hradec v roce 2011 a porovnání s dřívějším obdobím

Druh protiprávního jednání	1998	2003	2011
Dopravní přestupky	3996	7504	4172
Přestupky proti veřejnému pořádku	92	289	274
Přestupky proti majetku	18	128	169
Přestupky proti občanskému soužití	24	44	57
Prodej nebo podání alkoholu mladistvým	4	33	26
Kouření v místě zákazu*	-	-	15
Porušení právních předpisů města**	92	169	364
Z toho: volné pobíhání psů	-	-	226
neoprávněný výlep plakátů	-	-	11
konzumace alkoholu na VP	-	-	127
Jiné správní delikty postoupené správním orgánům	4	20	15
Řízení pod vlivem alkoholu jako přestupek	0	20	4
Pachatelé trestných činů předání Policii ČR	24	27	32

Zdroj: Městská policie Jindřichův Hradec, úprava vlastní

* Kouření v místech zákazu strážníci začali řešit v souvislosti s Tabákovým zákonem v roce 2006.

** V dřívějších letech městská policie evidovala porušování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce dohromady bez rozlišení jednotlivých předpisů.

V roce 2011 řešili strážníci v blokovém řízení celkem 4 949 přestupků. Dalších 135 poustoupili k vyřízení správním orgánům. Na webových stránkách města v závěrečném

účtu lze zjistit, že celková výše uložených pokut dosáhla částky 931 900 Kč, což je v průměru necelých 200 Kč na jeden přestupek. Vezmeme-li v potaz, že celkové náklady na činnost Městské policie (mzdy, pojištění, provoz, vybavení....) činí 8 817 000 Kč,⁴² tak lze označit častý argument kritiků činnosti strážníků, že se jedná o nástroj města k získávání finančních prostředků, jako irelevantní. Porovnáme-li činnost výše uvedených bezpečnostních složek, které se podílejí na zajišťování veřejného pořádku na území města, tak zjistíme, že hlavní těžiště činnosti městské policie je, mimo prevence, v potírání přestupkové kriminality.

Dohled nad bezpečností a plynulostí v silničním provozu, jak již bylo výše uvedeno, spočívá zčásti v kontrole dodržování nařízení obce v souvislosti s placeným stáním vozidel na parkovištích v centru města. Další skupinu dopravních přestupků tvoří nerespektování dopravních omezení vyplývajících z místní úpravy silničního provozu. Jedná se zejména o zónu zakázaného stání, která platí prakticky na celém území centra města, o nerespektování pravidel stanovených pro provoz v pěších zónách, neoprávněné stání na vyhrazených parkovištích a odstavování vozidel na chodnících nebo na zeleni. Menší část řešených přestupků je spáchána řidiči odstavěním vozidel v rozporu s obecnou úpravou, jako je stání v křižovatkách, před přechody pro chodce apod. Poslední skupinu přestupků tvoří přestupky chodců a cyklistů. U chodců jde zejména o nerespektování světelných signálů při přecházení. Cyklisté se nejčastěji dopustí přestupku tím, že za snížené viditelnosti nepoužijí světelnou výbavu nebo jedou v pěší zóně v době, kdy je to zakázáno.

Přestupky proti veřejnému pořádku jsou velice různorodé a jejich podrobná statistika, která by je rozlišovala na jednotlivá ustanovení, se neneviduje. Nicméně nejčastěji se jedná o znečišťování veřejných prostranství a to i exkrementy po psech, nebo odkládáním odpadu mimo vyhrazená místa. Dále se jedná o neoprávněné zábory veřejných prostranství, rušení nočního klidu a buzení veřejného pohoršení.

Největší část přestupků proti majetku tvoří drobné krádeže v obchodech, ke kterým jsou strážníci přivoláváni personálem prodejen k dalšímu dořešení. Zbytek tvoří jiné drobné krádeže a poškozování zejména veřejného majetku. Poslední dobou se množí i drobná

---

⁴² MĚSTO JINDŘICHŮV HRADEC. *Město* [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/mesto/povinne-informace-2/zaverecny-ucet-mesta-jindrichuv-hradec.html>

podvodná jednání spočívající v konzumaci jídel a nápojů v restauracích, aniž by pachatel přestupku disponoval potřebnou finanční hotovostí.

Přestupky proti občanskému soužití sestávají většinou z drobných ublížení na zdraví nebo velice často z narušování soužití schválnostmi a jiným hrubým jednáním. V těchto statistikách jsou zahrnuty i návrhové přestupky, ke kterým jsou strážníci přivoláváni a které nejsou oprávněni sami řešit. Tyto pak postupují správnímu orgánu k případnému projednání z úřední povinnosti. V této oblasti je nutná spolupráce s PČR, neboť se zde velice často může jednat o problematiku domácího násilí. Právě republiková policie eviduje jednání, která vykazují tyto znaky a za zákonem stanovených podmínek má možnost případného agresora vykázat ze společného obydlí.

Neoprávněný prodej nebo podání alkoholických nápojů mladistvým patří k prioritám v činnosti městské policie. Nicméně často bývá těžké zjistit osobu, která alkohol mladistvým prodala, resp. podala. Přistižení mladiství často odmítají pomoc při ztotožnění této osoby. Další postup strážníků je pak omezen na vyrozumění rodičů a pracovníků Odboru péče o dítě o zjištěných skutečnostech.

K porušování předpisů města dochází nejčastěji tím, že majitelé nechávají pobíhat své psy v místech, kde je to obecně závaznou vyhláškou města zakázáno. Dalším nejčastějším přestupkem je požívání alkoholických nápojů v lokalitách, kde je to vyhláškou zakázáno. Je třeba uvést, že v případě prvního přistižení osoby při porušení tohoto předpisu strážníci neukládají blokovou pokutu, ale přestupek řeší domluvou s tím, že tuto osobu poučí o platnosti vyhlášky v některých částech města. Problematika znečišťování majetku města neoprávněným výlepem plakátů doznala v posledních letech značného zlepšení. Stalo se tak nejenom v důsledku postihů ze strany strážníků, ale i díky servisním organizacím města, které se snaží tento majetek neustále držet v čistém stavu a tím snižovat efektivitu reklamních akcí prováděných tímto nelegálním způsobem. Třetím důvodem je i dostatek legálních plakátovacích ploch, které provozuje soukromý subjekt a umožňuje tento druh reklamy za jasně stanovených podmínek.

Vraky motorových vozidel v ulicích města dříve představovaly závažný problém. Mezi roky 2000 a 2003 zmizelo z ulic města v důsledku aktivity strážníků každoročně kolem sedmdesáti vraků vozidel. V současné době se jedná o jednotlivé případy. Přispěla k tomu nejen činnost strážníků, ale zejména rigidní přístup pojišťoven ve vymáhání povinného ručení a zpřísnění legislativy v oblasti evidence motorových vozidel.

Nejčastějšími trestnými činy, jejichž pachatele se strážníkům podařilo předat policii, jsou trestné činy krádeže, trestné činy poškozování cizí věci a trestné činy kvalifikované jako

ohrožení pod vlivem návykové látky spáchané řízením motorových vozidel pod vlivem alkoholu.

5.3.3 Rozdíly v počtu přestupků v čase

Velmi dramatický rozdíl je vidět u dopravních přestupků. Pokles jejich počtu v posledních letech je způsoben několika faktory. Prvním je postupné rozšiřování parkovacích míst na velkých sídlištích a v ustálení dopravního systému, zejména v parkování vozidel a režimu pěších zón v centru města. Další faktor, který způsobuje tento pokles, je změna v nasazování hlídek v posledních letech. Strážníci jsou více posíláni mimo centrum města do sídlišť a okrajových částí města, ke kontrolám parků a cyklostezek. To zčásti vysvětluje i nárůst v oblasti přestupků spočívajících v porušení právních předpisů města. Dalším důvodem navýšení počtu přestupků v oblasti mimo dopravu je i poměrně nová obecně závazná vyhláška města omezující požívání alkoholu na některých místech z roku 2008. V dalších letech dojde patrně k ovlivnění těchto statistik v souvislosti s nabytím účinnosti tržního řádu města a s vydáním vyhlášky města, která omezuje provoz výherních hracích automatů v obci. V obecné rovině tržní řád upravuje, resp. zakazuje podomní prodej na území města a prodej zboží na ulici mimo míst, pro tento účel určených. Domnívám se ale, že počet porušení těchto obecně závazných předpisů nebude vysoký.

5.3.4 Organizační struktura

Městskou policii řídí starosta města. Plněním některých úkolů při řízení obecní policie pověřilo zastupitelstvo obce vrchního strážníka. Vrchní strážník má svého zástupce a následují velitelé směn, strážníci pracující ve funkci stálé služby a řadoví strážníci.

Tabulka č.5 Organizační struktura Městské policie v J. Hradci

starosta města			
vrchní strážník			
zástupce vrchního strážníka			
velitel směny A	velitel směny B	velitel směny C	velitel směny D
stálá služba	stálá služba	stálá služba	stálá služba
řadový strážník	řadový strážník	řadový strážník	řadový strážník
řadový strážník	řadový strážník	řadový strážník	řadový strážník
řadový strážník			

Zdroj: Městská policie Jindřichův Hradec, úprava vlastní

5.3.5 Organizace práce a činnosti hlídek

Vrchní strážník a zástupce vrchního strážníka se až na výjimečné situace neúčastní přímého výkonu služby. Veškerou administrativní činnost, zpracovávání spisů, úředních záznamů a ostatních písemností vykonávají pouze velitelé směn a stálé služby (dále jen stálé služby). Řadoví strážníci pracují výhradně v terénu.

Stálé služby pracují převážně v turnusových cyklech, dvě denní směny a dvě noční a pak následuje volno opět v délce jednoho turnusu. Řadoví strážníci vykonávají nepravidelné směny.

Základní pracovní doba směny je dvanáct hodin s nástupem od šesti hodin ráno do osmnácti hodin večer. Noční směna trvá od osmnácti hodin, do šesté hodiny ranní. Nejčastějším modelem je nástup denní směny dvou strážníků a stálé služby od šesti hodin. Bezprostředně po převzetí služby vysílá stálá služba strážníky do terénu, podle potřeby na pěší pochůzky. Pěší pochůzky jsou vykonávány zásadně v jednočlenných hlídkách a strážníci během ranní pochůzky kontrolují historické centrum města a městský park. Mezi sedmou a osmou hodinou, v době školního roku, vykonávají dohled nad bezpečným přecházením chodců na frekventovaných křižovatkách většinou v centru města. Ve všední dny obvykle nastupují službu od deváté hodiny ranní do deváté večerní ještě dva strážníci - tzv. odpolední směna.

Do osmnácté hodiny se v centru města pohybuje jedna motorizovaná hlídka, která se zaměřuje na dohled nad dopravní situací ve městě a na veřejný pořádek obecně. Pokud jsou do terénu určeni strážníci, kteří jinak vykonávají stálou službu, pak jsou přednostně nasazováni do motohlídek. K dispozici mají i technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla (obecně známé jako tzv. „botičky“). Dále je v centru města přítomen jeden strážník, který vykonává pěší pochůzku. Čtvrtý strážník v terénu a případně každý další, je vyslán do přiděleného rajónu. V případě příznivého počasí využívá služebního kola. Pěší pochůzkou nebo na služebních kolech vykonávají strážníci odpolední směny kontroly svých rajónů. Noční směna je vykonávána dvoučlennou motorizovanou hlídkou. Páteční noční služby jsou posíleny druhou motorizovanou hlídkou v době od osmnácté hodiny do jedné hodiny v noci.

Domnívám se, že rigidní systém, kdy jsou strážníci vykonávající stálou službu, nasazováni výhradně do motohlídek, není vhodný. Jejich činnost v terénu je pak jednotvárná a skládá se především z řešení dopravní situace a nemají tak možnost adekvátně rozvíjet svou místní a osobní znalost. Na druhou stranu řadoví strážníci, kteří vykonávají svou činnost výhradně v terénu, z velké části pěší nebo cyklistickou jednočlennou hlídkou

a v nepravidelných směnách, bývají v krátké době fyzicky a zejména psychicky opotřebení. Důsledkem tohoto rozdělení strážníků, praktického zakonzervování organizační struktury a nemožnosti profesního růstu je vysoká fluktuace řadových strážníků. Od roku 1998 do současnosti došlo k obměně řadových strážníků z asi sto dvaceti procent. Zatímco mezi strážníky vykonávajícími stálou službu nenastal personální pohyb vůbec žádný.

Z výše uvedených důvodů se domnívám, že by mělo dojít k celkové změně systému. S odcházejícími strážníky odchází nejen jejich nabyté zkušenosti, ale i jejich místní a osobní znalosti. V neposlední řadě je tu i ekonomický aspekt, neboť je město nuceno vynakládat nemalé finanční prostředky na výběr, zaškolování, výcvik a vystrojování nových strážníků.

5.3.6 Technické vybavení

Městská policie v Jindřichově Hradci disponuje dvěma služebními automobily a dvěma jízdními koly. Součástí vybavení automobilu je i hlásné výstražné zařízení s protichemickými pomůckami. Jak již bylo výše uvedeno, městská policie je ostatní složkou Integrovaného záchranného systému. V případě mimořádné události má za úkol uzavírání postižených oblastí a informování občanů v dotčených územích.

Dalším významným prostředkem v technickém vybavení je městský kamerový dohlížecí systém (MKDS). V současné době je tvořen devíti kamerovými body. Ty jsou umístěny převážně na veřejných prostranstvích v centru města a v blízkosti nemovitostí v majetku města (sportovní haly, akvapark). Jejich přínos je nejen v odhalování kriminality a získávání důkazů pro další dokazování, ale zejména v jejich nesporném preventivním účinku v monitorovaných místech. Kamerový systém je napojen on-line na stálou službu OO PČR.

6. Městská policie jako služba veřejnosti

Následující kapitola se bude zabývat procesem úkolování městské policie ze strany vedení města a zejména obsahem těchto úkolů. V další části představí požadavky veřejnosti, které byly zjištěny dotazníkovým šetřením u občanů města a provede jejich komparaci s požadavky Rady města. Pokusí se vyhodnotit, do jaké míry výsledná činnost této složky vznášené požadavky naplňuje. Dále předloží některá možná řešení, která by napomohla k účinnějšímu plnění těchto úkolů.

6.1 Proces úkolování městské policie

Městskou policii v Jindřichově Hradci řídí starosta města. Plněním některých úkolů je pověřen vrchní strážník. Vrchní strážník, případně jeho zástupce, přímo pověřuje plněním konkrétních úkolů jednotlivé strážníky.

V obecné rovině stanovuje konkrétní rámec činnosti Rada města. Ta schvaluje, případně upravuje návrh činnosti, který předkládá vrchní strážník na období jednoho roku. Pro veřejnost jsou tyto informace k dispozici na webových stránkách města.

Schválený návrh činnosti pro rok 2011⁴³

Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku budou strážníci klást důraz na odhalování deliktů, kterými byl narušen veřejný pořádek, na ochranu osob a majetku, dodržování obecně závazných vyhlášek (dále jen veřejný pořádek). Pokud při výkonu služby nebude v přidělených úsecích docházet k narušování veřejného pořádku, budou strážníci řešit přestupky v oblasti bezpečnosti a plynulosti v silničním provozu.

Zaměření na zajištění veřejného pořádku oblasti mimo dopravu:

- *konzumace alkoholu v rozporu s vyhláškou města s cílem předejít následným deliktům (znečišťování veřejného prostranství, vzbuzování veřejného pohoršení) a dalším negativním jednáním (obtěžování kolemjdoucích osob, nevhodné chování a vystupování na veřejnosti)*
- *volné pobíhání psů a neuklizení tuhých exkrementů po psech, odchyt volně pobíhajících psů*
- *podávání alkoholických nápojů mladistvým a hraní mladistvých na výherních automatech*
- *odhalování majetkových deliktů (se zaměřením na vandalismus, sprejerství resp. poškozování cizí věci*
- *rušení nočního klidu*
- *provádění šetření za účelem zjištění osob, které odkládají odpad vedle kontejnerů, či v prostoru kontejnerových stání*
- *neoprávněný výlep plakátů v rozporu s obecně závaznou vyhláškou*

---

⁴³ MĚSTO JINDŘICHŮV HRADEC. *Město* [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://twist.jh.cz/ost/usneseni/usneseni/rada/index.php?frame>

- *užívání veřejného prostranství bez povolení (reklamy, zábory...)*
- *dodržení poplatkové povinnosti (zejména ve vztahu k místnímu poplatku ze psů)*
- *zakládání černých skládek, odstavování autovraků*
- *dodržování ostatních ustanovení tzv. tabákového zákona (kouření na místech, kde je to zakázáno)*

Zaměření v dopravní oblasti:

a) věcná působnost

- *zajištění ranního bezpečného přecházení dětí v místech zvýšeného pohybu vozidel (Nábřeží, U Trojice, před II. základní školou)*
- *odhalování přestupků cyklistů se zaměřením na jízdu bez osvětlení a jízdu bez přileb u dětí a mládeže do 18 let*
- *odhalování řidičů pod vlivem alkoholu*
- *řešení zákazu zastavení a stání, vjezdu do míst, kde je to zakázáno (dopravní značkou, obecnou úpravou)*
- *řešení přestupků chodců se zaměřením na přecházení mimo přechody pro chodce a přes světelné křižovatky na červenou*

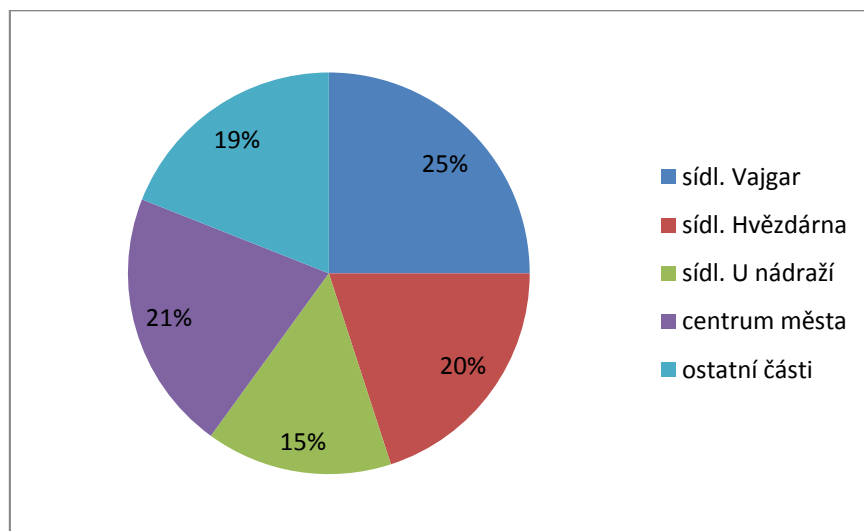
b) územní působnost

- *na centrum města (oblast ohraničená Nábřežím, ul. Claudiusovou, Miřiovského, Pražskou, Bratrskou, Nežáreckou a břehem Nežárky, ul. Mlýnskou směrem zpět k Nábřeží)*
- *hlavní přístupové komunikace do centra města s rizikem vzniku dopravních problémů (ul. Vídeňská, Václavská, Denisova, Jarošovská, Nádražní)*
- *před poliklinikou (stání na chodnicích, nástupní ploše požární techniky, překážky v provozu)*
- *na sídlištích (sídl. Vajgar, sídl. Hvězdárna,)*
- *v ostatních částech města, kde po úpravách (stavebních v dopravním značení) došlo k rozšíření počtu parkovacích míst*

6.2 Požadavky veřejnosti

Požadavky veřejnosti byly zjišťovány formou rozhovoru za pomoci strukturovaného dotazníku (dotazník je přílohou této práce). Od počátku neměl ambice stát se sociologickým výzkumem za dodržování všech sociologických pravidel. Vzorek nebyl reprezentativní, neboť bylo dotazováno pouze sto obyvatel města. Dotazování nebyli například obyvatelé místních částí. Osobní dotazování jsem zvolil proto, že jsem předpokládal velkou rozmanitost v problémech a v individuálním způsobu jejich vnímání občany města. Předpokládal jsem, že budou uvádět i problémy, které nejsou v působnosti strážníků. Rozhovorem jsem se snažil tyto nejasnosti eliminovat a doplňujícími otázkami se dobrat údajů, které se dají kvantifikovat a využít pro dosažení cíle této práce. V průběhu dotazování jsem sledoval pouze poměr zastoupení mužů a žen (51 mužů a 49 žen) a lokalitu, ve které žijí. Důvodem byl předpoklad, že dotazování budou uvádět požadavky k městské policii, které se budou spíše týkat bezprostředního okolí jejich bydliště. Tento předpoklad se nakonec potvrdil.

Graf č.1 Dotazování dle místa bydliště

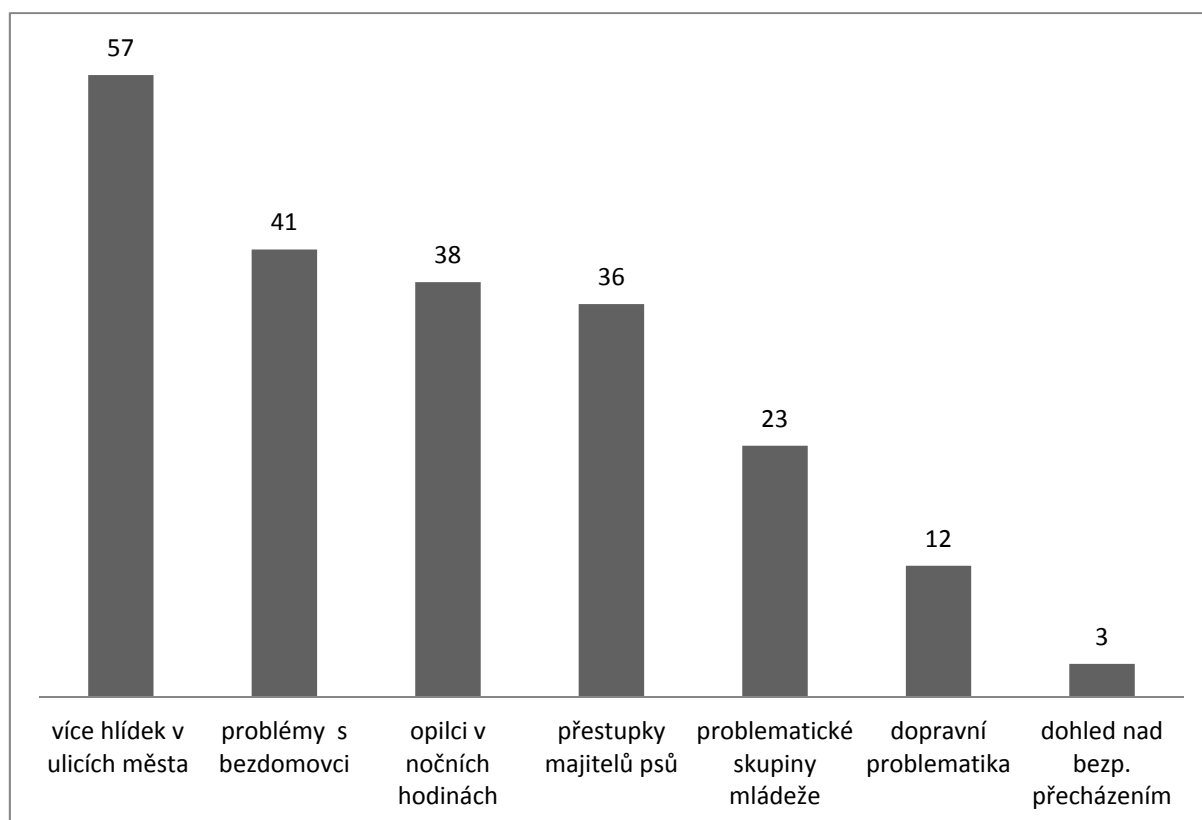

Zdroj: vlastní výzkum i úprava

Příkladem může být například to, že dvanáct respondentů z pětadvaceti, kteří žijí na sídlišti Vajgar, vnímá jako problém, který by měla řešit městská policie, bezdomovce zdržující se v okolí obchodních domů. Podobný výsledek je i u obyvatel sídliště U nádraží a sídliště Hvězdárna, který se týká bezdomovců zdržujících se u tamních obchodních domů. Devatenáct dotázaných z celkových jedenadvaceti žijících v centru města uvedlo jako

problém opilé osoby, které v noci opouští restaurace a přitom ruší noční klid, znečišťují veřejná prostranství a případně se dopouští vandalismu. Obyvatelé sídlišť, kde je větší anonymita, požadují po strážnících větší počet kontrol a razantní řešení přestupků majitelů psů spojené zejména s neodklizením exkrementů. Anonymita sídlišť je i jedním z důvodů, proč si dotazovaní přejí větší dohled strážníků nad skupinami mladých lidí, kteří svým chováním v husté zástavbě obtěžují ostatní obyvatele. Občané žijící mimo centrum města by přivítali větší četnost hlídek strážníků právě v těchto lokalitách apod.

Graf.č.2 Požadavky veřejnosti k činnosti Městské policie v Jindřichově Hradci

Zdroj: vlastní výzkum i úprava

Je tedy zřejmé, že to, co požadují po strážnících oslovení respondenti, nevybočuje z výše uvedené koncepce schválené Radou města. Otázkou je, jak a zda jsou tato očekávání veřejnosti od městské policie naplňována.

Více hlídek v ulicích města je sice legitimní požadavek veřejnosti, nicméně se jedná o velmi subjektivní záležitost. Příkladem může být respondent, kterého jsem se dotazoval na sídlišti před domem, kde bydlí. „Strážníky tu přes den vidíte málokdy a v noci už vůbec ne. Mohli by se tu ukazovat mnohem častěji.“ Pravda je však taková, že prakticky při

každé noční směně je v různých nočních hodinách právě na parkovišti před domem tohoto dotazovaného odstaven služební vůz strážníků. Ti odtud vychází na krátkou pochůzku okolní zástavbou. Při počtu devatenácti strážníků se jenom těžko posílí pocit občanů, že se hlídek v ulicích města pohybuje dostatek. Jistou možností by bylo navýšení počtu strážníků. Jedná se však o otázku spíše politickou a v současné době úspor ve veřejných rozpočtech nerealizovatelnou. S touto tematikou souvisí i jedna z otázek dotazníku. Ta zjišťuje, zda si respondent myslí, že je v J. Hradci strážníků dostatek. Třetina dotazovaných si myslí, že je jich tak akorát. Jen dvanáct dotazovaných uvádí, že by mohlo být strážníků více a tři uvedli, že je jich nadbytek. Polovina dotázaných pak nedokázala na otázku odpovědět.

VÍCE HLÍDEK V ULICÍCH MĚSTA A OPILCI V NOČNÍCH HODINÁCH

Počet hlídek v ulicích města úzce souvisí i s dalšími výsledky, které vzešly z provedené ankety. Problémy s opilci se týkají zejména večerních, ale více pak nočních a brzkých ranních hodin z pátku na sobotu a v menší míře ze soboty na neděli. Z ankety a z poznatků strážníků vyplývá, že se problémy týkají zejména centra města, sídliště Vajgar a sídliště Hvězdárna a ulic, která tato sídliště spojují s centrem.

Navrhovaná řešení:

- 1) Zrušení pátečních odpoledních směn a posílení noční směny o druhou hlídku.
- 2) Hlídkám upravit rozpis tras tak, aby se koncentrovaly co nejvíce na problematice lokality i za cenu, že se v tuto dobu budou méně věnovat okrajovým částem. Tyto trasy by bylo vhodné předem koordinovat s hlídkou OO PČR tak, aby došlo k co nejlepšímu pokrytí problematických frekventovaných míst.
- 3) Zlepšit spolupráci s majiteli restaurací a nočních podniků a domluvit se na striktním dodržování pravidel (zákony a OZV), která jsou v současnosti v platnosti. V případě jejich porušení je pak nekompromisně prosazovat.
- 4) Rušení nočního klidu řešit uzavřením oken a vchodů a případným ztlumením hudby. Omezování provozní doby restaurací a nočních podniků považují za krajní řešení.
- 5) Striktní vyžadování ukončení provozu předzahrádek ve 22 hodin, které je zakotveno v tržním řádu města.
- 6) Směřovat požadavek k podnikatelům na větší dohled nad vynášením skla z provozoven a tím zamezit častému rozbíjení na ulicích. Vhodné by bylo uspořádat setkání majitelů těchto provozoven s vedením města a městské policie případně i za účasti řadových strážníků.

PROBLÉMY S BEZDOMOVCI

Problém bezdomovectví vyžaduje širokou spolupráci zainteresovaných organizací, ať už jde o Sociální odbor Městského úřadu, neziskové a charitativní organizace.

Podle poznatků strážníků se v Jindřichově Hradci zdržuje celkem kolem čtyřiceti bezdomovců, z nichž se téměř tři čtvrtiny dostanou alespoň občas do konfliktu se zákonem, kdy strážníci musí přistupovat k represí. Nejčastěji se jedná o požívání alkoholu na veřejném prostranství v místech, kde je to zakázáno. Dále buzení veřejného pohoršení, znečišťování veřejného prostranství a přestupky proti občanskému soužití v souvislosti s často s neslušným způsobem žebrání. Obtížnost vymahatelnosti práva v těchto případech byla podrobněji rozebrána u popisu oprávnění odejmout věc.

Navrhovaná řešení:

- 1) Důsledné vykazování z místa přestupků strážníky.
- 2) Odebírání alkoholických nápojů
- 3) Zlepšení spolupráce s bezpečnostními agenturami, které by se také měly zabývat pořádkem v bezprostředním okolí obchodních domů.
- 4) Úprava legislativy tak, aby i od těchto osob byla možnost vymoci případné uložené finanční postihy za spáchané přestupky ze sociálních dávek, které často pobírají.

Domnívám se však, že řešení represí přinese jen částečný a spíše malý úspěch v řešení této problematiky. Bezdomovci, kteří jsou většinou závislí na alkoholu, se účelově zdržují na místech, kde je velká koncentrace lidí (náměstí, obchodní domy...). Mají tak možnost získat snáze peníze na další alkohol žebráním. Dochází tak k přesouvání problému z jednoho místa na jiné.

PŘESTUPKY MAJITELŮ PSŮ

Častý je také požadavek občanů směřující k většímu dohledu strážníků na chování majitelů psů. Obyvatelé kritizují jejich neochotu odklízet tuhé exkrementy. Volné pobíhání psů pak upravuje OZV a dohled nad jejím dodržováním patří k prioritám strážníků. Povinnost odklízet exkrementy po svých psech vyplývá ze zákona o přestupcích a je též v dikci městské policie. Z vlastní praxe vím, že majitel psa, pokud se v okolí pohybuje strážník, exkrement prakticky vždy odklidí. Pokud jej však nikdo nesleduje, ponechá jej na místě. Toto se samozřejmě netýká většiny majitelů, kteří po svých psech uklidí vždy.

Navrhovaná řešení:

- 1) Větší četnost pochůzek strážníků.
- 2) Osvěta ze strany úřadu
- 3) Rozmístění stojanů s hygienickými sadami pro sběr výkalů s dostatkem košů pro jejich odložení. Zatím jsou instalovány pouze v Husových Sadech a v pěší zóně v Panské ulici. Vzhledem k vysoké koncentraci psů na sídlištích předpokládám, že by jejich rozmístění do těchto lokalit přineslo pozitivní efekt.

PROBLEMATICKÉ SKUPINY MLÁDEŽE

Problematické party mládeže jsou problémem nejen sídlišť, ale i městského parku. Doprovodným jevem je experimentování s alkoholem, lehkými drogami jako je marihuana, znečišťování prostranství odpadky a drobný vandalismus. Častým terčem stížností se skupinky dospívající mládeže stávají v případech, kdy okupují dětská hřiště, ačkoli provozní řády umožňují hraní dětí na těchto zařízeních pouze do dvanácti let.

Navrhovaná řešení:

- 1) Odstranění anonymity těchto osob ztotožněním (viz. Oprávnění požadovat prokázání totožnosti).
- 2) Důsledné řešení případných přestupků, oznámení rodičům v případech, kdy osoby nejsou plnoleté, včetně oznámení na Odbor sociální péče Městského úřadu.

DOPRAVNÍ PROBLEMATIKA

Požadavky veřejnosti, které se týkají dopravní problematiky, směřovaly většinou na konkrétní místo v okolí bydliště respondenta. Nevyžadovaly systémový přístup, ale řešilo by je prosté oznámení na Městskou policii, případně na Policii ČR.

Společným jmenovatelem pro účinnější řešení výše uvedených problémů je lepší spolupráce s veřejností. Jen sedm respondentů uvedlo, že již někdy podali oznámení na městskou policii nebo na Policii ČR. Přitom téměř všichni dotazovaní nějaký námět v dotazníku uvedli. Jistou roli v tom může hrát možná nedůvěra v bezpečnostní složky, zda budou schopny a ochotny ten který konkrétní problém řešit, případně dřívější negativní zkušenost („Stejně s tím zase nic neudělají...“).

Domnívám se ale, že největší problém je v celkovém stavu společnosti. Většinu lidí zajímá pouze to, co se jich bezprostředně dotýká. Ostatní je pak nechává často lhostejnými. Majetek města nepovažují za společný majetek, ale opravdu za majetek města. Naštěstí ne

všichni takto smýšlejí a mnozí jsou ochotni oznámení učinit a případně poskytnout i své svědectví. Pokud se například ve večerních a nočních hodinách pohybuje po městě jedna hlídka strážníků, která při tom plní různé úkoly, tak je velmi malá pravděpodobnost, že bez oznámení občanů a jejich svědecké výpovědi zjistí partu mladých lidí, kteří se nevhodně chovají na jednom z mnoha dětských hřišť, nebo bezdomovce, který podnapilý močí mezi zástavbou, případně se neurvale domáhá drobné finanční hotovosti.

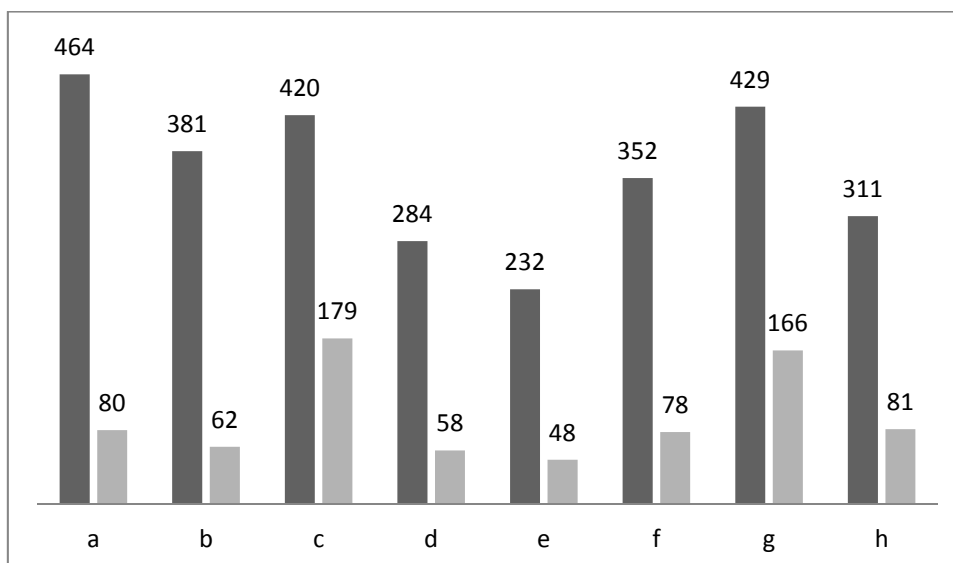
Ke zlepšení situace by pravděpodobně pomohla větší osvěta ze strany samotné městské policie. Ve spolupráci s místními periodiky nebo prostřednictvím webových stránek města by měla seznámit veřejnost srozumitelnou formou jak s uvedenou problematikou, tak i s omezenými možnostmi, kterými městská a státní policie disponuje. Dále by měla podrobně vysvětlit, proč se bez výraznější spolupráce a ochoty oznámit a poskytnout své svědectví situace výrazně nezlepší.

Je třeba si uvědomit, že strážníci i policisté musí reagovat na každé oznámení občanů. Pokud se tedy oznamovatel domnívá, že provedený zákrok nebo úkon nebyl z nějakého důvodu řádně proveden, pak doporučuji, aby se okamžitě informoval na stálé službě na důvody postupu zakročujících strážníků, resp. policistů. Zde by mu měli být tyto důvody vysvětleny a případně i další okolnosti související s konkrétní událostí. Jestliže nebude s tímto vysvětlením spokojen, měl by se obrátit na přímého nadřízeného.

Pokud bude veřejnost znát možnosti strážníků, bude lépe chápat i jednotlivé zákroky (například, že není možné vykazovat bezdomovce z lavičky v parku, když tam jenom sedí). Větší osvěta by měla být vedena i ze strany příslušných odborů městského úřadu. Na základě dosavadní praxe se domnívám, že se občané dostatečně neorientují ani v OZV, ani v nařízeních vydaných městem. Právní předpis bývá představen v době projednávání v zastupitelstvu a po schválení je umístěn na webové stránky města, kde zapadne mezi ostatní. Velkou zásluhu na tomto stavu má i stav legislativy v České republice. Stále přibývající legislativa zásadního významu, která výrazně ovlivňuje životy obyvatel a jejich ekonomickou situaci, potlačuje právní předpisy města na okraj zájmu jeho obyvatel.

Nelze však hledat důvody, proč se některé problémy nemění k lepšímu, nebo se mění pouze pomalu, jen v organizaci práce strážníků, špatné legislativě, nebo nedostatečné spolupráci s veřejností. Rezervy lze najít jistě i v práci strážníků samotných a v jejich individuálním přístupu. Následující grafy ukazují rozdíly v činnosti jednotlivých strážníků. Pro větší přehled jsou zde strážníci rozděleni do dvou skupin stejně jako při nasazování do hlídek, tj. na strážníky vykonávající stálou službu a na strážníky sloužící výhradně v terénu. Důvodem je zamezit srovnávání strážníků s různou organizací práce.

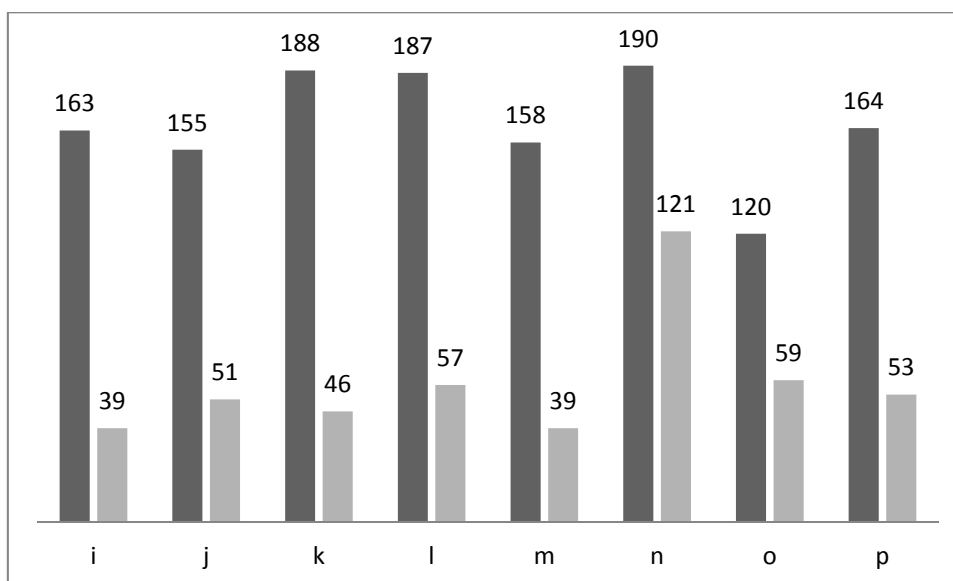
Graf č.3 Činnost jednotlivých strážníků sloužících v terénu v roce 2011

Zdroj: Městská policie Jindřichův Hradec, úprava vlastní

V prvním sloupci jsou uvedeny dopravní přestupky, které daný strážník řešil. Ve druhém pak ostatní druhy protiprávního jednání v oblasti mimo dopravu. Je nutno podotknout, že zde uvedené statistické údaje jsou pouze orientační (např. strážník mohl přestupek zjistit, ale již jej nedořešil a proto mu nebyl ve statistice započítán). Účelem grafického znázornění je pouze poukázat na rozdíl v práci jednotlivých strážníků a na orientaci jednotlivých strážníků směrem k dopravní problematice, respektive k činnosti mimo oblast dopravy. Rozdíly mezi strážníky zařazených do stálých služeb a do motohlídek nejsou již tak evidentní.

Graf č.4 Činnost strážníků konajících i stálou službu v roce 2011

Zdroj: Městská policie Jindřichův Hradec, úprava vlastní

6.3 Orientace veřejnosti v kompetencích strážníků

Velká část veřejnosti stále nezná kompetence strážníků. To byl předpoklad, který mělo také prověřit dotazníkové šetření. Otázka zněla: „Myslíte, že máte přehled o pravomocích, kterými disponují strážníci městské policie?“ Pouze jediný respondent uvedl, že ano (ukázalo se, že se jedná o příslušníka Policie ČR). Částečnou orientaci v problematice uvedlo 34 respondentů a zbylých 65 dotázaných uvedlo, že přehled nemá nebo se o tuto oblast nikdy nezajímali. Je možné, že takto přímá otázka mohla v mnoha dotazovaných evokovat pocit, že budou podrobena nějakému zkoušení, i když jsem se snažil během rozhovoru tyto obavy rozptýlit. Může to být jeden z důvodů takto tristního výsledku. Domnívám se však, že hlavním důvodem je nízké právní vědomí obyvatel a to zejména u právních norem, které se jich bezprostředně netýkají. Jakési povrchní vědomí však získávají patrně osobní zkušeností. Téměř dvě třetiny dotazovaných dokázaly správně uvést příklad, kdy by volali městskou a kdy státní policii. Ve většině odpovědí se vyskytovaly triviální příklady jako odchyt psa resp. závažný trestný čin. To alespoň ukazuje, že přece jenom mnoho občanů rozdíl mezi oběma subjekty vnímá a nezaměňuje je mezi sebou.

6.4 Další výsledky dotazníkového šetření

Součástí dotazníku byly i otázky, které přímo nesouvisely se stanovenými hypotézami. Otázka č. 6 zjišťovala, zda občané sledují činnost městské policie a také případný zdroj těchto informací. 40 respondentů uvedlo, že alespoň nějaké informace občas registruje. Největší část (27) byla z regionálního tisku (Jindřichohradecký deník, Týdeník a Patriot Journal). Zbytek uvedl jako zdroj informací Jindřichohradecký zpravodaj, webové stránky města a regionální televizi. Tato informace by mohla být užitečná při výběru médií pro případnou komunikaci s občany města.

Zjistit, zda se něco strážníkům daří, byl záměr otázky č. 7. I přes počáteční nádech ironie v některých odpovědích 36 dotázaných uvedlo v odpovědi oblasti dopravy. Nejčastěji, že se v posledních letech zlepšila a ustálila situace v parkování vozidel, a to zejména v centru města (odpovědi typu: „botičky, to by jim šlo dobře“ nebyly brány v potaz). Někteří respondenti si všimli, že se strážníci věnují např. neosvětleným cyklistům nebo neukázněným chodcům. Pětina dotázaných uvedla a zároveň kladně hodnotila dohled nad bezpečným přecházením chodců na frekventovaných křižovatkách v ranních hodinách. Devět dotázaných kladně hodnotilo hlídkovou činnost (strážníci jsou vidět) a sedm dotázaných ocenilo snahu strážníků řešit problémy spojené s bezdomovci a s nezodpovědnými majiteli psů.

Ač se o měření rychlosti strážníky v Jindřichově Hradci v dohledné době neuvažuje, čtvrtina dotázaných by toto měření uvítala. Jako důvod nejčastěji uváděli nekázeň řidičů spojenou s malou četností kontrol ze strany Policie ČR zejména přímo ve městě. Sedmnáct dotázaných se vyslovilo proti měření městskou policií. Nejčastěji vyslovovali obavu, aby si z těchto kontrol neudělalo město výhodný byznys. Další pak spatřují hlavní poslání strážníků v plnění jiných úkolů.

Přímou negativní zkušenost se strážníky mělo dvanáct dotázaných. Nejčastěji se jednalo o drobný přestupek. Dotázaní si však byli většinou svých přestupků vědomi. Dvěma respondentům se nelíbilo chování strážníků při zákroku, jehož byli účastníky. Naopak, jedenáct dotázaných uvedlo kladnou přímou zkušenost. Tyto zkušenosti byli různorodé (odchyt zatoulaného psa, vyřízené oznámení, nález apod.)

Mezi běžné statistické údaje jsem zařadil i ty, které zjišťují, zda je respondent motorista nebo zda je majitelem psa. Chtěl jsem si ověřit skutečnost, se kterou jsem často konfrontován během své praxe a která nebyla součástí zadání této práce. Při projednávání přestupků v blokovém řízení se velice často stává, že osoba, která je podezřelá ze spáchání přestupku, poukazuje na závadové jednání ostatních osob. Pokud je projednáván přestupek

řidiče, tak se často stává, že poukazuje na neukázněné majitele psů a naopak. Výsledek byl ale přesvědčivý pouze ze strany motoristů. Ze čtyřiceti řidičů, kteří nevlastní psa, jich právě polovina upozornila na neukázněné majitele psů. Ze čtrnácti majitelů psů, kteří nebyli řidiči, poukazovali na problematiku chybujících řidičů jen ve třech případech. U deseti motoristů vlastnících zároveň i psa byl výsledek vyrovnaný, a to po třech.

Závěr

Městská policie, Obvodní oddělení Policie ČR a Služba dopravní policie. Tři uniformované složky, které se bezprostředně podílejí na zabezpečování veřejného pořádku v ulicích Jindřichova Hradce. Tento podíl nelze jednoznačně určit, neboť každá z těchto složek disponuje jinými oprávněními, jinými technickými prostředky. Každá z nich plní i rozdílné úkoly, má rozdílnou teritoriální působnost a každá se potýká se svými problémy. Ve své práci jsem se snažil popsat jednotlivá oprávnění strážníků a některá z nich porovnat s obdobnými oprávněními policistů a jejich využití při výkonu služby. Dále jsem u některých z nich poukázal na možnost jejich úpravy de lege ferenda. Vycházel jsem nejen z literatury a zákonných norem, ale i ze své patnáctileté praxe a ze zkušeností svých kolegů.

Zákonem o obecní policii dal zákonodárce obcím možnost starat se účinněji o veřejný pořádek na svém území. Domnívám se však, že stát starost o pořádek stále více přesouvá ze svých beder na obce. Zkracování rozpočtu Policie ČR má za následek snižování početních stavů, úbytek obvodních oddělení a tím i prodlužování dojezdových vzdáleností. V důsledku to znamená vzdalování se lidem. Uniformovaní policisté se postupně vytrácejí z ulic a preventivní hlídkovou činnost v obcích, kde si svou policii zřídili, vykonávají spíše strážníci. Jedná se o dlouhodobý trend. Ten lze i vysledovat v samotném zákoně o obecní policii. Víceméně je možné konstatovat, že je zákonodárci pravidelně novelizován a až na nějaké excesy (označování měřených úseků dopravními značkami) bývají oprávnění strážníků rozšiřována a spektrum jejich činnosti se stále zvětšuje. V rámci objektivit je třeba uvést, že za rozšiřováním těchto oprávnění není jenom stav Policie ČR, ale i požadavky samotných obcí a dosavadní praxe, která nejlépe odhaluje slabá místa platných zákonných norem. Přibývajícím oprávněním reagují i na vývoj patologických jevů ve společnosti. Myslím si a má práce to ukázala, že Městská policie v Jindřichově Hradci není subjektem, který by zdvojoval činnost Policie, ale že má vyhrazené své pole působnosti zejména v preventivní pochůzkové a hlídkové činnosti a působení v oblasti drobné kriminality. I v oblasti dopravy plní jiné úkoly a dohlíží na jiné spektrum přestupkové činnosti než policisté.

Dalším tématem práce bylo využití oprávnění strážníků ve prospěch veřejnosti. Požadavky vedení města reprezentované Radou města schváleným návrhem činnosti obecně korespondují se zákonnými možnostmi strážníků a problematikou veřejného pořádku vůbec. Požadavky veřejnosti, které jsem zjišťoval za pomoci dotazníkového šetření, již

nabývají skutečnější podoby a při bližším zkoumání odpovědí i určení konkrétních míst ve městě. Účastníci ankety uváděli i konkrétní problémy, kterými by se měli strážníci podle jejich názoru zabývat. Pokusil jsem se k jednotlivým podnětům navrhnout možná řešení za využití zákonných oprávnění. Dle mého názoru, pokud se nebudou dále zvyšovat nároky na činnost obecní policie, zejména na rozšíření spektra jejich činnosti, resp. pokud zůstane hlavní náplní jejich práce zabezpečování veřejného pořádku, tak jsou oprávnění strážníků v obecné rovině dostatečná. Drobné nedostatky již řeší vládní novela, která byla předložena ve sněmovně ke schvalovacímu procesu (22.8. 2012). Některé další návrhy, které jsem uvedl ve své práci, by alespoň částečně mohly snížit administrativní zátěž republikové policie.

Z analýzy dat poskytnutých Městskou policií Jindřichův Hradec a z výsledků ankety vyplývá, že je v oblasti bezpečnosti ve městě neustále co zlepšovat. Jedná se zejména o spolupráci strážníků s veřejností. Východiskem a zároveň námětem pro další výzkum by mohlo být také zavedení staronového community policing (policejní práce orientovaná jako služba veřejnosti). Současné pojetí zabezpečování veřejného pořádku spočívá spíše ve vyhledávání přestupkové činnosti a její potírání represivní formou. Další možnou formou řešení i námětem by mohlo být zavedení jakési podoby teorie hájitelného prostoru. Ač se tato teorie týká spíše velkoměst, tak se domnívám, že její nosná myšlenka by byla přínosem i v menších městech, jako je Jindřichův Hradec: vytvořit u veřejnosti pocit, že město a jeho majetek patří právě jim, že je střeženo, není anonymní a svým způsobem tak i částečně delegovat morální odpovědnost za společný majetek na jeho obyvatele.

Většina dotázaných sice vnímá rozdíl mezi státní a městskou policií, ale rozdíly v kompetencích dokázali nastínit jen na velice banálních situacích. Právní vědomí je u veřejnosti obecně velmi nízké. Potěšující je snad jen zjištění, že respondenti dokázali alespoň v těchto jednoduchých případech ve většině správně určit, na kterou z policií se mohou obrátit. Hlubší orientace ale zpravidla chybí. Za této situace by bylo vhodné zpracovat multimediální projekt, který by nějakou zajímavou formou přibližoval práci městské policie a její možnosti v potírání kriminality a možnosti spolupráce s veřejností.

S přibývajícimi oprávněními strážníků a s tím spojeným rozšiřováním spektra činnosti je stále aktuálnější otázka jejich personálního výběru a následného vzdělávání. Zde se nabízí další téma ke zpracování. Je systém výběru uchazečů a systém následného vzdělávání dostatečný?

Domnívám se, že cíle práce se podařilo naplnit, i když se nepodařilo úplně přesně vymezit úlohu, respektive podíl městské policie na zabezpečení veřejného pořádku v Jindřichově

Hradci. Hlavním důvodem byl rozdíl v teritoriální působnosti jednotlivých složek. Policejní statistiky nevidují protiprávní jednání, která se stala pouze na území Jindřichova Hradce. Podíl přestupkové a trestné činnosti pro území města vymezili jejich vedoucí pracovníci odhadem. Nicméně i tento odhad byl pro potřeby této práce dostačující. Dalším handicapem je aktuálnost práce. Práce bude s každou novelou právních norem, které se týkají činnosti obecní policie, ztrácet svou vypovídací hodnotu. Bude ji ztrácet i v souvislosti s celkovým vývojem společnosti, respektive s vývojem patologických jevů v ní. Tím se budou měnit i požadavky veřejnosti k činnosti strážníků.

Závěrem bych rád citoval část § 6 zákona o obecní policii:

Při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů obecní policie je strážník povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.....

Strážník je povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností podle tohoto nebo zvláštního zákona každému, kdo o ni požádá.

Pokud budou strážníci obecní policie vykonávat své povolání a poslání v duchu litery tohoto ustanovení a pokud to bude jenom trochu možné, přidají k povinnosti poskytnout pomoc i něco navíc nad rámec zákona, může jejich kredit v očích veřejnosti jenom stoupat.

Seznam zdrojů

MACEK, P., HÁJEK, V.: Obecní policie II. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2003, 169 s. ISBN 80-7251-133-5.

SKARKA, O.: Zákon o obecní policii: Podrobný komentář podle stavu k 1. lednu 2009, 2. vydání, Příbram, 2008, 223 s.

Ústava České republiky zákon č. 1/1993 Sb.

Listina základních práv a svobod- usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění novel

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění novel

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění novel

Zákon č.200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění novel

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění novel

Zákon č. 273/2007 Sb., o policii České republiky

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění novel

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, ve znění novel

Internetové odkazy:

ČESKÁ TELEVIZE: Domácí zpravodajství. [online]. [cit. 2012-10-01]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČR. *Sněmovní tisk* [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=6&CT=776&CT1=0>

POLICIE ČR, . [online]. Dostupné z: <http://www.policie.cz>

Seznam příloh:

- strukturovaný dotazník- 2 listy
- Koordinační a Součinnostní dohoda- 7 listů

Dotazovaný musí být občanem J. Hradce nebo občanem některé z místních částí starší 18-ti let. Pokud zde není trvale hlášený k pobytu, postačí, aby zde žil trvale nejméně po dobu jednoho roku.

čtvrť, kde respondent žije :

datum:

1. Jste: (bez dotazu, vyplní tazatel)

- a) muž   b) žena

2. Váš věk je:

- a) 18-24
b) 25-34
c) 35-44
d) 45-59
e) 60 a více

3. Považujete se za motoristu-ku?

- a) ano
b) ne

4. Vlastníte psa?

- a) ano
b) ne

5. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) základní
b) vyučen-a
c) maturita
d) vyšší odborné
e) vysokoškolské

6. Máte alespoň nějaké informace o činnosti městské policie ve městě? Tím jsou myšleny například události, které strážníci řešili, statistické údaje apod.

- a) ano, sleduji je
b) ne, nezajímám se
c) částečně

Pokud ano, odkud je čerpáte?

.....

7. Myslíte, že máte přehled o pravomocích, kterými disponují strážníci městské policie?

- a) ano
b) ne
c) spíše jen orientačně

MĚSTSKÝ ÚŘAD JINDŘ. HRADEC 1-1	242
Došlo: 07 - 3. 2011	Počet příloh:
Č.j. 269/2011	Počet listů:

KOORDINAČNÍ DOHODA

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
Obvodní oddělení Jindřichův Hradec
Miřiovského 567, 377 01 Jindřichův Hradec

zastoupená npor. Bc. Davidem Pilerem
vedoucím oddělení

a

MĚSTO Jindřichův Hradec

zastoupené Ing. Stanislavem Mrvkou
starostou města Jindřichův Hradec

(dále jen strany dohody)

uzavírají za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních úkolů
na úseku veřejného pořádku
v souladu s ust. § 16 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

DOHODU O VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCI PŘI ZABEZPEČOVÁNÍ MÍSTNÍCH ZÁLEŽITOSTÍ VEŘEJNÉHO POŘÁDKU

(dále jen „dohoda“)

Strany dohody vědomy si toho, že ochrana veřejného pořádku a boj proti kriminalitě je jejich společným úkolem, při vědomí si vlastních metod, prostředků a odpovědnosti, sledující zlepšení vzájemné spolupráce tak, aby jejich společným úsilím byla zvýšena bezpečnost a veřejný pořádek, se dohodly na následujícím:

Čl. 1 Účel dohody

Účelem dohody je zkvalitnit, zjednodušit a sjednotit vzájemnou spolupráci mezi stranami dohody a současně upravit oblasti a formy vzájemné spolupráce při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

Čl. 2 Oblasti vzájemné spolupráce

Vzájemná spolupráce stran dohody zahrnuje zejména tyto oblasti:

- a) ochranu bezpečnosti osob a majetku,
- b) ochranu veřejného pořádku,
- c) dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu,
- d) pátrání po osobách a věcech,
- e) vyšetřování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů,
- f) prevenci kriminality s důrazem na spolupráci s veřejností,
- g) prohlubování komunikace mezi stranami dohody a veřejností,
- h) zkvalitňování práce Policie České republiky (dále jen „policie“) ve smyslu služby veřejnosti.

Čl. 3 Formy vzájemné spolupráce

Vzájemná spolupráce mezi stranami dohody se provádí zejména těmito formami:

- a) definicí místní společenské zakázky na práci policie z pohledu samosprávy a veřejnosti,
- b) společným stanovením priorit vzájemné spolupráce na poli bezpečnosti v dané lokalitě,
- c) vzájemnou koordinací sil a prostředků při zajišťování oblastí vzájemné spolupráce,
- d) společným stanovením hodnotících kritérií úspěšnosti vzájemné spolupráce,
- e) společným prováděním průzkumů spokojenosti občanů (stanovení frekvence, obsahu, financování, prezentace výsledků apod.),
- f) společnou mediální strategii ve věcech společného zájmu,
- g) vzájemnou spoluprací na možnostech modernizace služeb policie, které nejsou v jejím vlastnictví,
- h) výměnou informací za podmínek stanovených právními předpisy,
- i) vzájemnou spoluprací při vytváření a využívání kamerových systémů.

Čl. 4 Úkoly policie

(1) Mezi úkoly policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek ve městě patří zejména:

- a) pravidelná obchůzková činnost policistů a kontrola veřejného pořádku,
- b) preventivní působení policistů, zejména na mládež, se zaměřením na kontrolu

- prodeje alkoholu a cigaret nezletilým,
- c) preventivní činnost všeobecně,
  - d) kontrola a dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu,
  - e) dohled nad bezpečností chodců na přechodech pro chodce zejména v blízkosti základních škol (bezpečně do školy),
  - f) spolupráce s městskou policií (dále jen "MP") Jindřichův Hradec v souvislosti s preventivní činností.

(2) Mezi úkoly policie při porušení veřejného pořádku ve městě patří zejména:

- a) rychlý zásah a zjednání nápravy věci, policisté se řídí ustanovením § 10 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR,
- b) spolupráce s Městským úřadem Jindřichův Hradec, na úseku projednávání přestupků a MP Jindřichův Hradec.

Čl. 5 Úkoly města

(1) Mezi úkoly města v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek ve městě patří zejména:

- a) informovat občany o znění a úpravách obecně závazných vyhlášek upravujících záležitosti veřejného pořádku,
- b) přijímání podnětů a stížností ze strany obyvatel,
- c) spolupráce s policií a vzájemné předávání informací,
- d) řešení problematiky bezpečnosti a plynulosti silničního provozu-zejména kontrola a obměna dopravního značení,
- e) činnost MP Jindřichův Hradec v oblasti preventivního působení v oblasti dodržování veřejného pořádku.

(2) Mezi úkoly obce při porušení veřejného pořádku v obci patří zejména:

- a) okamžité informování policie,
- b) včasné předávání důležitých informací ze strany města Jindřichův Hradec a MP,
- c) řešení problematiky v rámci kompetencí města a jeho orgánů.

Čl. 6 Zabezpečení veřejného pořádku v souvislosti s konáním významných politických, kulturních, společenských a sportovních akcí

Při zabezpečování veřejného pořádku v souvislosti s konáním významných politických, kulturních, společenských a sportovních akcí (dále jen „akce“) se strany dohody zavazují zejména:

- a) společně vyhodnotit potřebný počet sil a prostředků k zabezpečení veřejného pořádku v souvislosti s konáním akcí,
- b) dohodnout způsob předávání požadavků souvisejících se zabezpečováním veřejného pořádku při konání akcí od hlavního pořadatele na velitele

bezpečnostního opatření po linii policie a následné přenesení úkolů na strážníky MP.

Čl. 7
Závěrečná ustanovení

(1) Dohoda se uzavírá na dobu neurčitou a nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu zástupců obou stran dohody. Dohodu lze vypovědět bez udání důvodu s výpovědní lhůtou v délce 3 měsíce.

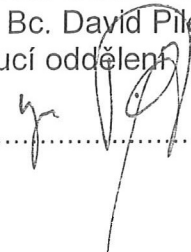
(2) Dohodu lze měnit pouze písemnými číslovanými dodatky odsouhlasenými oběma stranami dohody.

(3) Plnění závazků dohody a její aktuálnost budou vyhodnocovat zástupci obou stran dohody 2x ročně.

(4) Dohoda je vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž každá strana dohody obdrží jeden výtisk.

V Jindřichově Hradci dne 07-03-2011

Za Policii České republiky
npor. Bc. David Piler
vedoucí oddělení

.....

Za město Jindřichův Hradec
Ing. Stanislav Mrvka
starosta města

.....

Vyhotoveno na základě usnesení

140/SPR/2011 z dne 2.3.2011

Vypracoval POLICIE

Za věcnou správnost odpovídá

V Jindřichově Hradci dne 7. 03. 2011

Podpis

to is not document
a valid document

7. 03. 2011

Jindřichův Hradec dne

107 718

Pomáhat a chránit

Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje

Čj: 45053/12/Bn

MĚSTSKÝ ÚŘAD JINDŘ. HRADEC 1-1	1060
Dostlo: - 5 1 0. 2012	Počet příloh:
Čj. 107/2012/2012	Počet listů:

Č. j. KRPC-122567-1/ČJ-2012-0200VO

SOUČINNOSTNÍ DOHODA

uzavřená ve smyslu §14 zákona číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky
mezi

Název organizační složky státu: **Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje**
 Se sídlem: Lannova tř. 193/26, 370 74 České Budějovice
 Zastoupená: plk. Mgr. Ing. Radomírem Heřmanem ředitelem KŘP Jčk
 IČ: 75151511
 (dále jen KŘP Jčk)

a

Název subjektu: **Město Jindřichův Hradec**
 Se sídlem: Klášterská 135/II, 377 22 Jindřichův Hradec
 Zastoupené: starostou města Ing. Stanislavem Mrvkou
 IČ: 00246875
 Uzavřená ve prospěch: Městské policie Jindřichův Hradec
 (dále jen MěP)

I. Předmět dohody

Předmětem dohody je organizace součinnostních cvičení a školení na úseku veřejného pořádku. Podávání vzájemných informací. Výcviku pracovníků MěP v používání zbraní a donucovacích prostředků. Školení pracovníků MěP v na úseku právních předpisů a zákonů v oblasti bezpečnostní problematiky a silničního provozu.

II.

Stanovení termínů, místa konání, a početních limitů jednotlivých školení, kontaktní osoba

Datum jednotlivých školení a zaměstnání, jejich obsahovou náplň, místo konání a počet účastníků bude stanovován zásadně dohodou smluvních stran, za které je v těchto otázkách oprávněna jednat jejich kontaktní osoba. Kontaktní osobou za KŘP Jčk je kterýkoliv instruktor služební přípravy školního policejního střediska KŘP Jčk.

Za MěP bude jako kontaktní osoba vystupovat: vr. str. Mgr. Luboš Muller, tel. 384351150

III.

Územní rozsah

Tato dohoda zahrnuje území města Jindřichův Hradec a vztahuje se na všechny pracovníky MěP a organizační články KŘP Jčk dislokované na území města Jindřichův Hradec, jakož i na školní policejní středisko KŘP Jčk v Lišově.

IV.

Úhrada nákladů spojených s plněním dohody

Vzájemná plnění jsou poskytována bezúplatně a tam kde je to možné a vhodné jsou reciproční.

VI.

Proškolení v oblasti dodržení protipožárních předpisů a na úseku bezpečnosti práce

Za proškolení pracovníků MěP vyslaných na zaměstnání do objektů KŘP Jčk odpovídá v rovině obecných protipožárních předpisů a předpisů bezpečnosti práce MěP. Před každým zaměstnáním však instruktor KŘP Jčk provede proškolení režimových opatření, jež se bude vztahovat bezprostředně ke konkrétní náplni prováděného zaměstnání a tuto skutečnost si nechá podpisem potvrdit na soupisce proškolených osob.

VII.

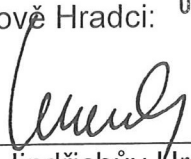
Odpovědnost za věcné škody a škody na zdraví

Za věcné škody způsobené v rámci zaměstnání na majetku KŘP Jčk pracovníkem MěP odpovídá MěP. Upřednostněno je uvedení poškozeného majetku do původního stavu jeho opravou či záměnou za shodný a tam kde to není možné, bude použito peněžní náhrady odpovídající vyčíslení škody na majetku a práci vynaložené na uvedení do původního stavu. V případech, kdy pracovník MěP vyslaný na školení způsobí škodu na zdraví u policisty KŘP Jčk, odškodní tuto škodu KŘP Jčk, ale následně ji uplatní u MěP.

VIII.
Závěrečná ustanovení

Tato dohoda se uzavírá na dobu neurčitou a je platná a účinná okamžikem jejího podpisu oběma stranami. Změny či rozšíření této dohody lze uzavřít pouze písemnou formou. Dohodu lze vypovědět s výpovědní lhůtou jednoho měsíce, která začíná běžet prvního dne následujícího měsíce po jejím doručení. Výpověď musí mít povinně písemnou formu. Dohoda je vyhotovena ve třech stejnopisech, přičemž dva jsou určeny pro KŘPJčk a jeden pro MěP. Obě strany prohlašují, že dohoda je projevem svobodné vůle účastníků, kteří souhlasí s jejím zněním a prohlašují, že ji neuzavřeli v tísní nebo za nápadně nevýhodných podmínek.

V Jindřichově Hradci: 05-10-2012

Město Jindřichův Hradec
Ing. Stanislav Mrvka
starosta města

V Českých Budějovicích dne:

Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
plk. Mgr. Ing. Radomír Heřmánek
ředitel KŘPJčk

Vyhotoveno na základě usnesení
číslo v. 877/STK/2012 z 3.10.12
Vypracoval ... KŘPJčk VOK
Za věcnou správnost odpovídá
Mgr. Ing. Heřmánek
V Jindřichově Hradci dne 5.10.12
Podpis .....

Potvrzuji, že tento dokl. ...
Je v souladu s platnými
právními předpisy

V Jindřichově Hradci dne 5.10.2012
Podpis